



Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.





PRAKTISK VECKOTIDNING
FÖR
KVINNAN OCH HEMMET.

N:r 11 (117)

Fredagen den 14 mars 1890.

3:dje årg.

<p>Byrå: Drottninggatan 48, en tr. Annonspris: 25 öre pr petitrad (= 10 stafvelser). Utländska annonser 50 öre raden.</p>	<p>Tidningen kostar endast 1 kr. för kvartalet, med Iduns- Mode- och Mönstertidning 1 kr. 65 öre; postarvodet inberäknadt.</p>	<p>Redaktör och utgifvare: FRITHIOF HELLBERG. Träffas å byrån kl. 10—11. Allm. Telef. 61 47.</p>	<p>Utgifningstid: hvarje helgfri fredag. Lösnummerpris: 15 öre (vid kompletteringar).</p>	<p>Prenumeration sker i landsorten: å postanstalterna. I Stockholm: hos redaktionen, i bok- lådorna samt å tidningskontoren.</p>
---	--	--	---	--

Lotten Wennberg*.

Lönn vacker, solklar novemberdag 1864 rörde sig långsamt ett liktåg från Jakobs kyrka mot Johannis kyrkogård. Den likvagnen åtföljande processionen, som redan vid affärden från kyrkan var mycket stor, tillväxte under vägen allt mera. De förbigående människorna betraktade den rikt blomsterhöljda kistan med sorgsna, deltagande blickar. Särskildt märktes längs hela vägen talrika skaror af fattiga och lidande, hvilka med tårfyllda ögon sågo det långa tåget skrida förbi och sedan med långsamma steg följde efter till kyrkogården. Det var också en de fattiges och lidandes vän, som nu for den sista färden, och öfver hvars stoft solen för sista gången göt sina värmande strålar. Vackrare afskedshelsning kunde ej hon få, som under hela sitt lif i så rikt mått spridt sol och värme i den fattiges koja och öfver den lidandes plågoläger.

Också fanns på kyrkogården väl näppeligen ett torrt öga, då *Lotten Wennbergs* stoft sänktes ned i grafvens ro.

* Prisbelönad uppsats vid Iduns nionde större pristävling.



Tjugufem år hafva förflutit sedan Lotten Wennberg utandades sin sista suck, men hennes minne skall lefva länge, prisadt och välsignadt, ty hennes lifs verksamhet var af den art, att den bar rika både andliga och timliga frukter. Född 1815 den 2 juni i Stockholm, tillbragte Lotten en stor del af sin barndom och ungdom på sina föräldrars, kommersrådet Wennbergs och hans makas, född Geijer, gods Yxe i Norbergslag. Där, bland godsets många underhafvande, började hon redan som liten flicka i smått den välgörandets verksamhet, som hon sedan i så stor skala skulle utöfva i Stockholm. Som föräldrarna voro förmögna, lades intet hinder i vägen för barnets vandringar till de fattiges kojor. Hon inskränkte icke sina besök blott till faderns underlydande. Äfven till de kringliggande herrgårdarnes fattiga styrde hon sina steg. Med egna händer vårdade hon de sjuka och pålade förband. Öfverallt mottogs därför också den unga välgörarinnan med tacksamma blickar och varma välsignelser. När icke hennes egna medel eller dem, hon erhöi af sina föräldrar,

Ingen drage sig undan, utan alla göre ett; så framt hvar och en i sin vrå börjar draga sig undan och tänka på egen fördel, är det förbi med fäderneslandet.

Axel Owenstierna.

räckte till, gaf hon sig ut på bygden och hopsamlade där hos vänner och bekanta den för tillfället behöfliga summan. Aldrig lät hon sitt mod nedslås af en tillfällig motgång, utan tvärtom stegrade en sådan hennes arbetslust, och med gladt sinne och godt humör tog hon nya, kraftiga tag, till dess målet var hunnet.

Om vintrarne lefde familjen Wennberg i Stockholm, där den till följd af kommersrådet Wennbergs ställning och förmögenhet lifligt deltog i hufvudstadens nöjen och sällskapslif. Man skulle kunna tänka, att Lotten, som öfverallt, där hon uppträdde, genom sitt lifliga, själfulla väsen och sin medfödda elegans blef beundrad och uppmärksam, härigenom lätt skulle förlora lusten för sina arbeten i välgörenhetens tjänst samt blifva en bortskämd och fåfång ung världsdam. Så var emellertid ej förhållandet. Samma lif och lust, hvarmed hon om vintrarne deltog i sällskapslifvet, följde henne sommartiden på hennes vandringar till de fattige. Ännu hade hon likväl icke gjort välgörenheten till sin liffsuppgift, men länge skulle det ej dröja, innan så skedde.

Den förut så lyckliga familjen drabbades af ett svårt slag, då fadern plötsligt bortrycktes af döden och lemnade efter sig affärerna i en sådan ställning, att man kunde befara, att familjen skulle blifva helt och hållet ruinerad. Så blef emellertid ej förhållandet. En ganska betydande del af förmögenheten blef bergad. Men den hotande faran och den lyckliga räddningen ur densamma hade dock djupt inpräglat sig i Lottens sinne och hos henne alstrat en innerlig tacksamhet mot försynen och en brinnande håg att på fullt allvar egna sina krafter åt lidande och nödställe.

Från denna stund började också arbetet på fullt allvar, och det utfördes på samma sätt nu som under tidigare, sorglösare dagar med glädje och friskt humör. Hvarje dag vandrade hon omkring inom Jakobs och Johannis församling, där hon var bosatt, sökande efter nödställda att bispringa, sjuke att vederkvicka. Och där hon inträdde, där inträdde äfven hoppet och förtröstan, ty detta förstod hon att i rikt mått ingjuta hos alla. Hon kom ej med allvarsam uppsyn och gudsnådlig min, talande stränga, främmande ord, nej, med glad helsing trädde hon inom den fattiges dörr, och under gladt samspråk gjorde hon sig under rättad om lefnads- och familjeförhållanden. Därför lemnade hon också, när hon gick, endast glada och af hopp lifvade ansikten efter sig.

Man må dock ej tro, att hon hjälpte till höger och venster på ett, så att säga, okritiskt sätt. Hade så varit förhållandet, skulle hennes namn icke varit så nära förbundet med en sann och verklig välgörenhet, som det än i dag är; hade så varit förhållandet, skulle hon icke nu anses som mönstret för en klok och förständig välgörande kvinna. Så snart det kom i fråga, att någon skulle hjälpas, var hon själf icke blott hos den fattige, utan gjorde genast besök hos församlingens myndigheter för att göra sig underrättad om den nödställdes föregående lif samt nuvarande uppförande och lefnadsätt, äfvensom om han eller hon förtjänade att hjälpas. Och sedan dessa förberedande arbeten afslutats, började den icke mindre ansträngande och alltid svårare delen af hennes verksamhet, nämligen den att

åstadkomma hjälpen. Själf kunde hon endast i ringa mån bidraga till nödens lindrande, ty det lilla hon hade räckte ej långt, men hvad som fanns gaf hon med godt hjärta, och många af hennes värdefulla saker vandrade till pantlånekontoren för att sedan, förvandlade till penningar, göra mera nytta än de måhända gjorde i sin ursprungliga gestalt. Det gällde således för Lotten att söka intressera andra personer för sina fattiga och sjuka, men i första rummet att vinna fattigvårdsföreståndarne på sin sida, ty hon ville nämligen, att kommunen i främsta rummet skulle taga hand om de behöfvande och lidande och den enskilde först i andra rummet, då kommunens medel ej räckte till. Denna del af hennes verksamhet fordrade mycken takt och omtänksamhet, men just därför var Lotten Wennberg rätta personen att utföra densamma. Det gällde härvidlag att icke komma olägligt, icke trötta med långa berättelser om lidande och nöd, icke vara för enträgen och ändock icke visa sig likgiltig. Hon förstod i grund konsten att göra människor intresserade för de fattiga, och därför kunde hon också få all den hjälp, hon behöfde.

Så kom koleraåret 1853, och nu fick Lotten Wennberg mycket att bestyra såsom sekreterare i centralkomitén och Jakobs församlingskomité af den stora förening för lindrande af nöden för de fattiga och omhändertagande af vården om de många föräldralösa barnen i hufvudstaden, som ett antal af stadens damer bildat. Här arbetade hon tillsammans med föreningens ordförande, Fredrika Bremer och några andra för fattigvård intresserade personer på ett i sanning välsignelsebringande sätt. Hon var den, som ingöt lif och lust hos föreningen, och Fredrika Bremer säger själf om henne, att hennes lif och lynne voro champagnen vid de sällskapsaftnar, som denna författarinna i egenskap af föreningens ordförande hade anordnat i sitt hem för att under dem planlägga föreningens arbeten.

Det skulle föra oss för långt att här följa Lotten vid alla hennes olikartade göromål i denna förenings tjänst; de voro både många och svåra, men fullgjordes alla på ett sätt, som medförde de bästa resultat.

Omsider skulle dock denna rastlöst verksamma varelse hejdas i sitt så välsignelsebringande arbete. Ett inre lidande af den mest förfärliga beskaffenhet nedlade henne 1864 på sjukbädden, hvarifrån hon sedan aldrig mer skulle uppstå. Hon hann likväl, innan hon allt för svårt insjuknade, deltaga i omorganisationen af asylén för älderstigna, fattiga fruntimmer af den bildade klassen, en stiftelse, för hvilken hon lifligt intresserade sig, och till hvars utveckling hon i rikt mått bidrog. Samma år hon dog erhöll hon af konung Karl XV medaljen »för berömliga gärningar» att i högblått band bäras å bröstet, ett bevis på, att landets monark med välbehag sett hennes oegennyttiga sträfvan och ansträngningar för nödens lindrande i hufvudstaden.

En Lotten värdig minnesvård restes endast några dagar efter hennes död, i det att drottning Lovisa den 10 november 1864 stiftade »Lotten Wennbergs fond för hjälpbehöfvande, på det den ädla, oförgätliga kvinnans namn må hädanefter såsom hittills välsignas af de fattiga».

Vi afsluta denna skildring af Lotten Wennbergs lif och verksamhet med anförande af följande bestämmelser ur stadgarne för fondens räntemedels användande:

1:o) till inköp af en frisäng med *Lotten Wennbergs* namn å »Stockholms sjukhem», bestämdt för emottagande af obotligt sjuka;

2:o) till inköp af en frisäng, likaledes med *Lotten Wennbergs* namn, å »Vårdanstalten för sjuka barn»;

3:o) till inlösen och underhåll af ett värnlöst barn vid någon af i hufvudstaden varande skolinrättningar eller barnhem;

4:o) till understöd åt sådana fattiga och välfräjdade personer, som genom sjukdom eller annan oförevallad olycka äro i behof af en tillfällig och ögonblicklig hjälp.

»Toto».



Indirekte.

Af A v e.

I

En skönhet.

(Slut från föreg. n:r.)

Hennes bostad låg några få steg från en af stadens vallgrafvar. En mörk natt gick en arbetskarl miste och föll i vattnet, just utanför Amis dörr. Ett par dagar därefter hörde jag henne på sitt blida, mjuka vis förtälja, att hon hört ångestrop och orden: »Hjälp, hjälp, herre Jesus, jag drunknar!» »Och fru Wermér gjorde ingenting för att rädda människan!» utbrast jag.

»Jag! Inte kunde jag springa ut och dra' upp en karl?» Hon vardt högst förvånad öfver en sådan fordran, som att hon skulle bry sig om en karl.

»Nej, men fru Wermér har ju tre eller fyra manliga hyresgäster.»

Nu blef hon djupt sårad. »Men jag skulle väl ej blottställa mig, mitt rykte, genom att springa till herrarnes rum midt i natten, vet jag! Och därtill oklädd! Jag kunde nog tänka mig, att det var någon drucken usling, för när han ropat och bedt några gånger, blef det rent tyst, och jag somnade, trött som jag var efter allt mitt stök.»

Denna vår började hon synas mycket ute tillsammans med sina bröder, deras fästnör samt en af dessa damers fader. Denna munttra, lifliga trupp valde alltid vägen förbi fängelset, där Wermér arbetade på ett kontor med utsikt just ut till denna väg. Ofta, mycket ofta, stod fången tryckt intill fönstrets galler, stirrande öfver fästningens vallgraf, hvilken låg mellan honom och hustrun, som skrattande gick förbi.

Följande jul kom hon för att tala med honom, d. v. s. för att få penningar. Ett par gånger förut hade han vid någon högtid bedt henne att använda en del af dessa penningar till inköp och tillagning af någon högtidskost åt honom, en lindring i eländet, som då, under vissa vilkor, var fången tillåtet att emottaga. Ami hade då uppfyllt hans bön. Nu nekade hon tvärt att möda sig med sådant och beklagade sig för mig öfver mannens själfvisshet, som kunde fordra, att hon, som stod färdig att resa bort och fira julen

hos gamla vänner, skulle kanske få gå och stöka en half natt för att koka och steka åt honom.

Jag bad henne att ej försumma något af sin dyrbara tid genom att dröja i mitt hem; fången skulle i alla fall bekomma julkost. Detta besked lugnade hennes upprörda sinne; med ett tjusande småleende tog hon afsked och ilade hem. Jag kan ej erinra mig, att hon senare besökte sin man. Hennes oförsiktigt visade behagsjuka och njutningslystnad började nu beröfva den sköna martyren en del af helgonglorian, synnerligast som en yngre man nu mera syntes i den trupp, som jämt omgaf henne.

En gång kommo Amis mor och äldste bror för att besöka fången. Han bad då svärmodern, att hustrun måtte laga hans fina linne, hvilket han hade tillåtelse att bära. Med harm afvisade fru Blom denna bön, och då fången lemnat rummet, kom hon med sin vädjan till mig, om jag ej fann detta anspråk på Ami rent af oförsynt. Hade inte hon och de alla lidit nog för denna persons vanhederliga handlingar? Amis bror instämde; båda voro de ense om, att en karl i Wermérs samhällsställning, som varit nog eländig att ej, före upptäckten af brottet, »sätta en kula genom pannan», ej vore värd bättre än att slita straffångens grofva buldanskjorta.

Jag kunde ej hjälpa, att jag då, medels några ord ur fru Bloms och hennes mans historia, städfade det fina herrskapets dygdiga harm.

Åren gingo. Ami kom ej mer, och Wermér kunde nu själf använda sin arbetsförtjänst; men inom fängelset bildade sig nu om honom den mening, att han helst umgicks med de sämre bland olyckskamraterna. Sanning var, att han nu ej mera hade kraft att hålla sig uppe öfver den flod af moraliskt elände, hvilken i ett gemensamhetsfängelse drager de viljesvaga och slappa ned i en bottenlös dy.

En och annan människa ute i världen, som något kände till Wermérs dåvarande dagliga umgängeskrets — på fängelset fanns en stor rangskilnad — undrade nu ej längre, att hans hustru drog sig undan för »en sådan simpel natur», man beundrade henne, att hon i det hela någonsin kunnat lefva tillsammans med honom.

Ändtligen hade så mycket af strafftiden förflutit, att han, med hopp om framgång, kunde inlemna en nådeansökan. Men för att förstärka verkan af en sådan ansökan om strafftidens afkortning borde hans hustru förena sina underdåniga böner med fångens, och Ami hade ju afbrutit all förbindelse med honom och kunde ej förmås till att nu göra honom ett besök. Fångens kval låta tänka sig, då han vid samma tid fick veta, att hon tänkte på att söka laglig skilsmässa från honom. Man fruktade för hans förstånd, och jag erhöll uppdrag att be henne vänta att söka skilsmässa och först medverka till Wermérs möjliga frigifvande.

Både hon och hennes mor vägrade på det bestämdaste att villfara fångens önskan. Skälet var mig klart: de hade nu funnit en annan man, som tycktes vara redo att bära skön Ami på sina händer genom lifvet.

Wermér insjuknade svårt, låg länge på fängelsets sjukhus, och man trodde, att han skulle dö, men en skicklig läkare jämte god behandling bringade honom åter på fötterna.

Hans nådeansökan blef afslagen, och då han ändtligen slapp ur fängelset, hade han ingen annan tillflykt än hos ett af samhäl-

lets kvinliga olycksbarn. Snart gifte han sig med henne och dog i fattigdom och elände.

Ami kunde ju vädja till »hela världens» rättskänsla, om hon ej gjort fullkomligt rätt uti att skilja sig från en så usel karaktär och undandraga barnen faderns fördärfliga inflytande.

Huru hennes lif slutade hör ju egentligen ej hit, men för dem, hvilka tanklöst förfäktatsatsen, att egennyttan och självviskhet stå sig bäst och längst här i världen, vill jag blott nämna, att hennes andra äktenskap blef hennes straff. Mannen, som under sinnesruset varit Amis slaf, blef hennes tyrann, när han vaknade ur detta rus. Då han gifte sig med Ami, hade han framför sig en lofvande bana, men snart slappades hos honom det andliga intresse, hvilket hittills varit driftjädern i hans sträfvan, och han blef en hård egoist med en oböjlig järnvilja, som dock numera samlades kring uppgiften att kufva Amis dolska hersklystnad.

Man beklagade henne, att hon blifvit af ödet tilldömd två män, hvilka båda, hvar på sitt sätt, gjort och gjorde henne så olycklig.



Iduns

Mode- och Mönstertidning

har slagit så an och blifvit så väl mottagen, att första kvartalets alla nummer af den mer än 10,000 exemplar starka upplagan äro totalt utgångna och ej vidare kunna anskaffas.

För att tillmötesgå från många håll uttalade önskningsar vilja vi beträffande **Mode- och Mönstertidningen** göra

följande medgifvande:

De af **Iduns** prenumeranter, som för längre tid än årets första kvartal prenumererat på **Idun ensam** (utan **Modetidningen**), men hvilka från och med aprilkvartalet äfven önska få **Iduns Mode- och Mönstertidning**, utan att behöfva för densamma erlägga den högre afgiften (kr. 3: 75 till årets slut), böra gå till väga på följande sätt för att erhålla **Modetidningen** för den lägre (= halftva) afgiften: Prenumerereren på **Iduns Mode- och Mönstertidning** vid närmaste postanstalt och erläggen den högre afgiften (för $\frac{3}{4}$ år 3: 75, $\frac{1}{2}$ år 2: 50, $\frac{1}{4}$ år 1: 25) samt insändan prenumerationskvittot till **Iduns Redaktion**, så återsända vi med omgående till Eder halftva afgiften (med afdrag af postportot). Detta är **det enda sätt**, hvarpå de, som prenumererat på **Idun ensam**, kunna erhålla **Modetidningen** till det för **Iduns** abonnenter afsedda lägre priset. Posttjänstemännen måste nämligen hålla sig till den utfärdade posttaxan, och där står föreskrifvet, att prenumeration skall ske på en gång å båda tidningarna, för att **Modetidningens** lägre pris skall erhållas.

Därför böra ock de, hvilkas prenumeration utgår med innevarande kvartal, skyndsamt förnya densamma samt då på en gång prenumerera å båda tidningarna, på det de må komma i åtnjutande af **Modetidningens** lägre pris (65 öre pr kvartal, 1: 25 för $\frac{1}{2}$ år, 1: 90 för $\frac{3}{4}$ år).

Märken väl: Ofvanstående medgifvande gäller endast för dem, som verkställa prenumerationen före innevarande månads utgång. Och ju förr prenumerationen sker, dess säkrare ären I att erhålla **alla** nummer. Sena prenu-

meranter riskera alltid att gå miste om ett eller annat nummer, alldenstund upplagan är begränsad.

Profnummer af **Modetidningen** kunna erhållas, om ett 4-öres frimärke insändes jämte namn och adress.

Det är af vigt att skyndsamt förnya prenumerationen.

Iduns Redaktion.



Moder och smak.

Några iakttagelser

af Helena Nyblom.

Dina damer! Jag skulle önska att med er diskutera en särdeles viktig fråga! Skulle man döma mängden af de tankar och omsorger, som dagligen användas därpå af millioner kvinnor, skulle man frestas att antaga denna fråga som en af lifvets viktigaste; — det är nämligen frågan om, hur vi damer kläda oss.

Det är naturligtvis till er, och endast till er, jag talar. Männen förstå blott litet eller intet af denna sak. De se kanske resultatet, men endast få af dem uppfatta de detaljer, som åvägbringa det.

Om än valspråket har rätt, som säger: »Det är icke kläderna, som göra mannen», (och alltså icke häller kvinnan), så kan det icke nekas, att en dams yttre är liksom ett slags titel på innehållet, ett synligt tecken på hennes smak, hennes tycken, ja, till en viss grad på hennes karaktär. Visserligen fordras i detta, liksom i allt annat världsligt, både talang och pengar, men dock är icke detta, i synnerhet icke pengarne, det afgörande. En hvar af oss skall säkert kunna påminna sig en och annan ung flicka eller fru med högst begränsade medel, som dock förstår att kläda sig så, att man genast får intryck af en ordningsälskande och fin personlighet, under det andra, som icke behöfva se på, hvad någonting kostar, uppträda på ett sådant sätt, att man blott får intryck af en smaklös toalett; personen får man knappt tid att se på.

Det är ingen lätt sak att kläda sig så, att det öfverensstämmer med ens utseende, ålder, stånd och penningpung. Få ha verkligt stor talang därtill, men frågan sysselsätter och är tvungen att sysselsätta så godt som alla världens kvinnor.

Medan alla andra vexlingar i åsikter och tankar, ja också i smak, måste ha en viss tid att slå rot och vinna erkännande, behöfver modet så godt som ingen tid därtill. I går var modet ett, i dag är det plötsligt ett annat. Och samma fanatiska undersåtar, som i går dyrkade det gamla modet, ropa i dag högre än alla andra: »Det gamla modet är dött! Lefve det nya!» De som hade tänkt lefva och dö i snäfva ärmar, rusa i väg för att få puffar på dem. De som hade svurit turnyren evig trohet, anställa en autodafé på denna parasit, så snart modet har förklarats den lifdömd.

Öfver mänskligheten flyger modet som en stor, brokig, fladdrande fjärl, vexlande i färg och rörelse hvarje ögonblick. Ingen har ännu lyckats fånga den och sätta en knappål genom lifvet på den.

När man bläddrar i de illustrerade verk, som framställa de europeiska folkens sätt att kläda sig i den historiska tidsåldern, måste

man i sanning häpna öfver modets outtröttliga fantasi att hitta på allt upptänkligt och genast kasta det igen för att taga något nytt. — Alla medel äro försökta för att göra figuren längre, större eller smalare, för att omvexlande skyla eller visa den så mycket som möjligt. Det har funnits tider, då hufvudet har varit det viktigaste, och det har sett ut, som om damerna hade samlat alla sina jordiska skatter ofvanpå sin hjässa för att, om möjligt, lägga en aln till sin längd. Det har funnits tider, då ingen kunde få sin figur att upptaga nog rum, som om hvar enda dam hade till uppgift att så mycket som möjligt chikanera sin nästa, och på andra tider ha damerna glidit genom mänskligheten, smala och åtsnörpta som skuggor.

Under renässansen belastade sig damerna till ytterlig grad med smycken, som i förening med de höga sammetslifven och de enorma, hjulformade kragarne måtte ha utgjort en daglig pröfning att bära. I direktoriets tid var det en period, då damerna satte en ära i att bära så litet som möjligt af allt, både kläder och smycken.

En afton, då en stor skönhet ur den förnämna världen uppträdde i ett sällskap, endast inhöljd i en tunn florsklädning och med en kamé om halsen, föreslog värdinnan, att damerna skulle gå in i hennes sofrum för att se efter, hvad den fabelaktiga dräkten kunde väga. Man fann, att dess hela vikt belöpte sig till ett par skålpund, och från den aftonen blef det ett slags sport i fina världen, att damerna öfverbjöd hvarandra i lätta dräkter, som man jämförde genom att väga dem i värdinnans privata rum.

Det är icke så länge sedan, som kejsarinnan Eugenie i sin makts och skönhets glans beherskade moderna från cirkeln af sin krinolin, och icke många år därefter hörde jag en ung dam säga, i det hon med en medlidssam blick betraktade en tafla, som föreställde en revy af alla det franska hofvets damer: »Stackars varelser!» — det lät så beklagande, som om hon hade sett dem föras till guillotinen.

Det är alldeles otroligt, till hvilka narrar modet kan göra de förståndigaste människor. Man skulle tro, att det var en formlig trollmakt, som med en enda blick hypnotiserade oss allesamman, så att vi blindt följde dess minsta vink.

En och annan har försökt emancipera sig, att samla omkring sig modiga och själfständiga människor, som funnit det för galet att så där dansa efter modets pipa, men försöken ha hittills aldrig lyckats, annat än i mycket trånga kretsar, och alltid, efter en kortare eller en längre tid dött hän. Saken är den, att de reformerande damerna så godt som alltid ha velat införa ett slags uniform, en dräkt passande för alla, och det finns icke någon dräkt, som passar för alla. I vår tid, då man mer än någonsin sträfvat efter personlighetens rättigheter inom alla områden, är det en underlig motsägelse att vilja tvinga alla damer att bära samma dräkt.

Att vissa förändringar för sundhetens skull både skulle vara önskliga och möjliga, därom är alldeles icke fråga, men det finns häller ingen grund att föreskrifva en uniform, och som oftast en mycket smaklös uniform, för att däri intvinga unga och gamla, vackra och fula.

Hvad än en ung och mycket vacker kvinna tar på eller ej, kan nästan vara det samma, men ungdomen varar icke länge, och mycket vackra äro mycket få. Så godt som alla

behöfva i sin klädsel få någon hjälp till att visa sin personlighet i ett fördelaktigt ljus, och jag påstår, att denna lust att visa sig så litet fränstötande som möjligt — för att använda ett mildt uttryck — alldeles icke är fåfänga. När man annars i allt annat bör försöka att vara sina medmänniskor till behag, hvarför skulle man då icke också glädja dem genom att visa dem en ordentlig, nått och smakfull toalett eller åtminstone icke genera dem med det motsatta? Ja, herrarne skratta åt oss, men vi bry oss icke en smula därom.

För att börja med början, erkänna säkert alla, att ordning och renlighet äro lika nödvändiga för ens person som för allt, hvad man sysselsätter sig med. En dam, som icke vårdar sina händer och sitt hår, som fäster ihop sina kläder med knappnålar o. s. v., kan icke göra anspråk på att räknas med till ordentligt sällskap. Så mycket veta säkert alla, och blott genom att erkänna nödvändigheten af denna förutsättning erkänner man, att toaletten har sin stora betydelse.

När vi då skola tala om själfva klädedräkten, se vi, att Frankrike, d. v. s. Paris, är och förblir upphofsorten för alla nya moder. Den största smak och den största omvexling finnas i Frankrikes hufvudstad. Visserligen har t. ex. Berlin sedan fransk-tyska kriget börjat högtidligt förklara, att för framtiden är det Berlin, som kommer att bestämma moderna. Men sådant afgöres icke genom militärdespotism, och ingen tror på, att Berlin eller Tyskland har det minsta att säga i modesaker. I Paris kläda sig damerna bäst, och där finns den största variation på dagens moder. Hemligheten ligger just egentligen i detta: där finns så mycket att välja på. Det är icke ett slags hattar, ett slags koftor eller kappor, som bestämma modet; där finns så godt om allting, och en hvar kan kläda sig efter sin smak och sin person. Naturligtvis har modet många paradoxala infall, många nycker för dagen, som visa sig i tusen små öfverdrifter af alla slag; men ingen må tro, att damerna i Paris, de verkliga damerna, äro ifriga efter att genast uppsnappa och pryda sig med den sortens modespratt. De äro för det slags damer, som blott önska vinna en alltför stor uppmärksamhet, eller för främlingar, som taga allt i Paris för goda varor och sätta en helig plikt i att genast upptaga de sista fem minuternas modeinfall.

Skillnaden på Paris och Stockholm är hufvudsakligen den, att medan man i Paris kan se hela skaror af moderna damer med t. ex. hvar sin mycket olika kappa, ser man i Stockholm trehundra damer med samma kappa. En kappa har kommit från Paris med tre knappar på fickuppslaget och en kordong öfver bröstet, och genast bära trehundra damer kappor med tre knappar på fickan och en kordong öfver bröstet. Det är icke så få, som skulle anse det vara en djärf och oförsvarlig själfständighet att blott sätta två knappar på fickan, om den invigda kappan från Paris har tre.

(Forts.)

Kvinnorna fylla konversationens och lifvets mellanrum likt den halm, som instoppas i porlinslärar; halmen räknas för intet, men utan den skulle allt gå sönder.

Fru Necker.

Agathe Hithier.

Af Pontonnié Pierre.

Den muntraste varelse under Guds klara sol var Agathe Hithier. Intet skratt var så friskt, intet öga så strålande som hennes.

Hvem var då Agathe Hithier?

En gammal jungfru, tvätterska, strykerska! Skulle du, kära läsarinna, för att anlita hennes hjälp någonsin uppsöka hennes lilla bostad i provinsstaden, så vänd icke om på tröskeln i tro, att du gått orätt.

Jag vill på förhand säga dig, hvilken syn här väntar dig.

Först ser du ett hastigt virrvarr, hvars enskilda detaljer först så småningom träda tydligt fram för din blick. Borta vid spiseln sitter antagligen en ung flicka, sysselsatt med att skala potatis. I ett hörn af rummet står en stor strykugn, där en annan ung flicka sysslar med att värma järnen. På bordet ligger tvätt, som stänkes, och vid ett strykbräde står en flicka, hvilkens flinka händer ge plaggen glans och form. Innan man hinner fram till detta bord, passerar man förbi flere smala, hvita sängar, som stå rundt omkring längs väggen, den ena vid sidan af den andra, halft dolda bakom tarffiga omhängen.

Du blir naturligtvis förvånad och dina ögon söka ovilkorligen den gamla Agathes.

Hon småler skälmskt, — hon småler alltid på ett så förunderligt sätt.

»Ni önskar veta, hvem som sofver i dessa sängar? — Min familj!»

»Er familj?»

»Ja visst, mina döttrar. Här se ni fyra af dem, men jag har många flere.»

Flickorna se ut att vara mer än lofligt unga för en så gammal moder.

»Jag håller af dem,» fortsätter hon, »men för att föda dem alla, om också bara under några dagar medan de vänta, måste vi arbeta.»

»Medan de vänta?»

»Ja just det. Mina flickor kunna inte alla stryka, och arbete finns inte alltid tillräckligt för att kunna hålla det stora hushållet vid makt. Därför sprida vi oss öfver hela staden, den ena arbetar här, den andra där. Då vi finna en ordentlig plats för en flicka, släppa vi henne ifrån oss där.»

Och hon blef mer och mer vältalig.

»Hvad tror ni väl, det skulle bli af de stackars barnen, om jag inte toge mig af dem? Många skulle gå till botten. Jag öppnar mitt hus för alla, som inte ha någon plats och ej kunna få arbete. Jag säger till dem: »Kom ni bara, det reder sig nog alltsammans, vi hålla litet mera vatten i soppan och taga litet mindre smör. Det märker man inte. Vi äta bröd och potatis, men en säng åt er står alltid till reds, och det är ju hufvudsaken.»

Så talade gamla Agathe, då jag, för att lära känna henne, hade med mig till henne några saker till tvättning och strykning.

»Ser ni,» berättade hon, »inte alla mina döttrar äro väluppfostrade och älskvärda. Här har jag t. ex. en, som arbetade hos en sömmerska, som gaf henne afsked. Men hon har lofvat att hädanefter vara flitig och ordentlig. Inte sannt, Francis?»

Francis, en liten blondin på aderton, nitton år, hade blifvit mycket röd och tycktes ha största lust att låta tårarne rinna.

»Ah, nonsens, man hvarken gråter eller är förtviflad hos mor Agathe. Du vill ju nu bli snäll och duktig!»

Hon förde mig afsides och hviskade till mig: »Stackars barn, man bör inte vara ond på dem. De ha ofta hvarken känt far eller

mor och ha växt upp ungefär som det kunde falla sig. Francis har inga föräldrar, sömmerskan, som hon var anställd hos, ville att hon skulle arbeta dag och natt och har gjort henne alldeles modstulen, det förstår ni nog. Jag måste hitta på någon plats åt henne, där man behandlar henne bättre.»

»Ni tager er således an alla flickor i staden, som äro utan arbete?» utbrast jag.

»Ja, det vill säga, jag söker göra för dem, hvad jag kan,» svarade hon med ett väljudande skratt. »Ser ni, de rika gifva mig mycket arbete. De veta, att jag har svårt att taga mig fram, men vi äro två raska arbeterskor, Constance och jag, för oss går det undan ur händerna.»

»Hvem är Constance?»

»Constance?» — Hon smålog åter. — »Constance är en stackars flicka, som kom till mig från fängelset, men nu är hon en ängel — en ängel, säger jag er,» upprepade hon helt entusiastiskt. »Hon hade stulit, utan att i grunden veta, hvad det är att stjåla.»

»Ni taga således emot alla, utan skillnad?»

»Ja, det är jag tvungen till. Kunna de stackars öfvergifna väl alltid skilja mellan godt och ondt? Man bör lära dem, det och det söker jag att göra, så länge de äro hos mig. De veta ju så väl, att jag inte är rik, och att jag tager emot dem, bara för att de äro fattigare och olyckligare än jag. Och det gör dem röda.»

»Men ni blir säkert ofta bedragen?»

»Ja, ja men, det kan nog hända, att det inte alltid lyckas mig, men på det hela taget har jag ändå stor tur.» Vid dessa ord strålade hennes ögon, och en tår tillrade ned öfver den skrynkliga kinden, men leendet återvände snart.

»De äro ej elaka, det får ni inte tro. När de inte arta sig, sedan jag skaffat dem plats, få de bära följderna däraf och äro att beklaga. I alla fall ha de då i några dagar haft ett godt och anständigt tillhåll. Många af dem ha djupt bedröfvade kommit tillbaka, emedan de ej kunnat behålla den goda plats, jag skaffat dem — jag finner nämligen alltid sådana platser, ty man hjälper mig att hålla stacrarna fria från nöd och elände. Nå, hvad skall jag då göra, jag sluter dem till mitt hjärta och tager åter emot dem. De ha ju ingen annan än mig, och jag kan ju inte låta dem dö af svält.»

Agathe Hithier berättade allt detta så enkelt! Jag lade nu märke till, att alla de unga flickorna hade vändt sig mot oss och andäktigt lyssnade till hennes ord, och det förekom mig, som om jag såg hoppet blomstra i alla dessa ansikten och en god, fast föresats stråla i allas ögon.

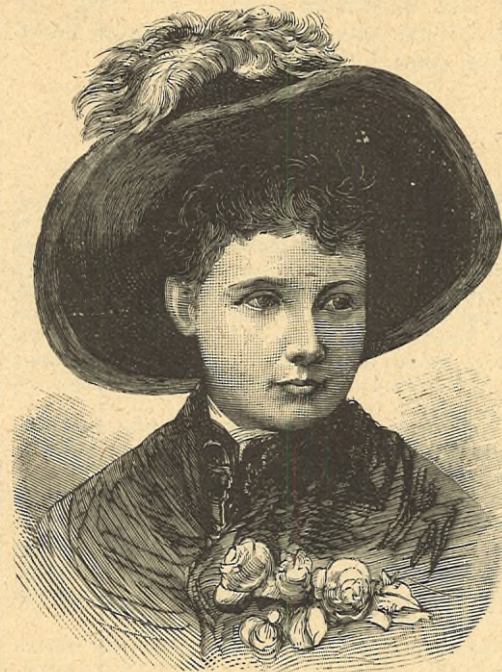
»Men pengarne? Hur kan ni anskaffa dem?»

»Du gode Gud! Då vi någon gång äro för många här, äta vi vårt bröd utan sofvel, men därför äro vi lika förnöjda och om natten sofva vi de rättfärdigas sömn. Men det är bara under mycket dåliga dagar, sådant sker. Constance och jag arbeta flitigt, och då ha vi för det mesta så mycket, att vi kunna koka en god soppa och få litet stekt fläsk och potatis.»

Jag lemnade henne mitt lilla paket med tvättkläder och sade ingenting mera; jag erfor en djup blygsel och kände mig så ringa.

Hur mycket glad, verksam människokärlek, hur mycken sann rättsinnighet och barmhärtighet, hur mycken oskrymd godhet hade jag icke funnit hos denna fattiga, obildade strykerska i provinsstaden.

Nellie Bly.



Ja, så ser hon ut, älskvärda läsarinna, denna modiga lilla amerikanska, hvars namn så nyligen legat på hvar mans — och, vi förmoda, ej minst hvar kvinnas — läppar, sedan hon efter en resa jorden rundt på endast 72 dagar, 6 timmar och 11 minuter frisk, glad och välbehållen återkommit till sin utgångspunkt, Newyork!

Hvem är denna Nellie Bly, och huru kom hon till att resa jorden rundt?

Hon är en ung medborgarinna af den stora transatlantiska republiken, begäfvad med en järnhälsa och en järnvilja, en högst aktningvärd flicka för öfrigt, som försörjer sig och sin gamla mor med tidningsarbete för den bekanta, vidt spridda morgontidningen »World». Den lilla kvinnliga reportern är en typisk amerikanska, som aldrig tvekar i sitt yrkes utöfning, aldrig ryggar tillbaka för hinder, som icke strida mot naturlagarne och de tio budorden.

I höstas framkastades frågan, på huru kort tid man nu kunde resa jorden rundt. Vore det möjligt för en resande af kött och blod att taga loften af Phileas Fogg i Jules Vernes roman? Frågan dryftades, beräkningar anställdes, och slutligen erbjöd sig egaren af den ofvan nämnda tidningen, som dagligen utkommer med jordklotet afbildadt å ömse sidor om frihetsgudinnans stod, att bekosta resan för ett par oförfärdade fruntimmer, som vore villiga att praktiskt bevisa möjligheten af en resa jorden rundt på mindre än 80 dagar, vintertiden till på köpet. Villkoret var, att ett fruntimmer skulle resa österut, ett annat vesterut, och att de skulle åtaga sig resans mödor och ansvar på egen hand, ensamma, sålunda styrkande det djärfva påståendet, att en i frihetens luft upfostrad ung amerikanska är i stånd att sköta sig själf under alla förhållanden.

Detta var något, som passade för Nellie Bly. Hon mottog anbudet och reste österut, den uppgående solen till mötes i likhet med Phileas Fogg, medan den andra kvinnliga resanden styrde kosan vesterut. Huru Nellie Bly ur denna täfling gick ut med en lysande seger, det känner nu hela världen. Ej håller ännu vi här ofra tid och utrymme att följa henne steg för steg på hennes jätteroute: Newyork, Southampton, London, Calais, Brindisi, Suezkanalen, Colombo, Singapore, Honkong, Yokohama, San Francisco, Newyork.

Vi vilja i stället som kortast förtälja, huru entusiasmerade landsmän helsade den modiga unga kvinnan välkommen åter till amerikansk jord.

Så snart hon landstigit i San Francisco, mötte hon ombudet för »World», som visste, att Central-Pacifikbanan var ofarbar i bergstrakten till följd af en snöstorm, och som hade fullmakt att beställa extratåg öfver Södra Pacifikbanan, på det att intet naturhinder måtte stäfja Nellies framfart genom amerikanska kontinenten, ett afstånd af öfver 500 svenska mil. Resan från San Francisco till Newyork tillryggalades på mindre än 5 $\frac{1}{2}$ dagar; tåget for tidtals 10 svenska mil i timmen, och en gång var Nellie själf på lokomotivet och styrde det i dess svindlande fart. Om och Nellie gjorde resan för ärans skull utan arvode, så är detta intet bevis på Worldsegarens njughet. Nej, World

är mycket frikostig och sörjde för henne på det omtänksamaste samt gaf henne en mottagning, värdig en regerande drottning. En skara hedersgäster inbjödes att den 25 jan. på förmiddagen på extratåg resa henne till mötes till Filadelfia, och bland skaran af tidningsmän fanns äfven ett ombud för staden Newyorks borgmästare, som skulle å hans vägnar helsa den resande välkommen hem. Nellie var helt ogenerad och ganska kry, trots resans mödor och ehuru hon på tåget dikterat sina reseminnen åt en stenograf till långt in på natten. Hon öfveröstes med blommor och tal; hon log, svarade kort och godt på oratoriska grannlåter och tycktes alls icke löpa någon fara att blifva hufvudyr öfver hyllningsgården.

En liten blek gumma, svartklädd, med glasögon på näsan, satt helt tyst i salongsvagnen, som for Nellie till mötes till Filadelfia. Och då det efterlängtdade tåget från Vestern anlände, flaggprydt och festligt, och den sorlande folkmassan vid stationen stormade tåget och hurrade med fulla strupar åt en flickaktig skepnad i rutig ulster och en jockeymössa på det vägiga håret, gick känslans våg högt i den tysta, svartklädda gummans bröst, och det hade hon i sanning större skäl till än någon annan, ty hon var Nellie Blys mor.

Den högtidliga tystnad, som uppstod i salongsvagnen bland journalisternas muntra skara, då mor och dotter möttes i det inre lilla förmaket och firade sitt återseende, visar kanske bättre än något annat hyllningsdrag, hvilken aktning Nellie åtnjuter, och huru finkänsliga amerikanska män äro i sitt bemötande af kvinnan i allmänhet.

Borgmästaren i Jersey City var på perrongen midt i en folkmassa af öfver 10,000 personer, då tåget stannade och Nellie steg ut under de vildaste hurrarop och hviftningar med nädskar. Hon åhörde borgmästarens tal och mottog ett vagnslas doftande blommor, som följde henne från tåget till ångfärjan, där hon satt bredvid sin mor i en täckvagn. Folkmassan rusade efter henne om bord; de ville se henne och gallskreko: »Ned med vagnskuren! Ned med kuren!» Vagnstaket nedfölldes sålunda, och Nellie gjorde folket till viljes och stod under färden öfver Hudson, viftande med sin lilla mössa i handen, kry och oösvärad som en pojke och grundligt solbränd midt i vintern. Solbrännan var ett af hennes hedersbetyg.

Hör! . . . Från Batteryparken vid Newyorks södra udde och från Brooklyns afskjuteskanon-salut för Nellie Bly, den lilla blyklumpen, som gått rakt på målet likasom kulan ur bössan i träffsäker hand. Den duktiga tösen med det rediga hufvudet under gossmössan och det oförfärdade hjärtat under den rutiga ulstern har med tillhjälp af en tillräcklig portion af företagsamhet och mod, de klingande skälen i plånboken naturligtvis ej att förglömma, gått i land med hvad hon företagit och rest ensam, till och med utan koffert jorden rundt på 72 dagar!



Ett nationalminne och en Beatriceutställning.

När maj, vårens månad, går in öfver nordiska bygder, har med den och en sydligare vår för den italienska nationen randats en tid af rik åminnelse — åminnelsen af en af dess störste söner, en af alla tiders snillrikaste diktare, *Dante Allighieri*, och af den ädla kvinna, Portinaris sköna dotter *Beatrice*, som utöfvade ett så mäktigt inflytande på skaldens odödliga verk.

Hvem känner icke Dantes Beatrice? Som ung gosse såg han henne första gången vid en majfest och träffade henne därefter högst ett par gånger i sitt lif. Den kyska, ideala kärlek, hon tände hos gossen, följde emellertid skalden under hela hans lif och blef för honom en aldrig sinande källa till den poetiska inspiration, som nådde sin höjdpunkt i hennes eget förhållande i hans största verk, — *Vita nuova* och *La commedia divina*.

Sex sekel äro nu gångna sedan Beatrices död, men ännu lever hon diktens lif. Och hennes fosterland har ej ansett sig värdigare kunna fira hennes minne än genom att under hennes namn anordna en nationell expo-

sition af de bästa produkterna af den italienska kvinnans geni.

Från den åsyftade expositionens president, den spirituella italienske skalden och skriftställaren greve Angelo de Gubernatis, har Iduns Redaktion mottagit inbjudning och program till

Beatrice-expositionen,
nationell exposition af kvinnlig konst och industri i Firenze,

med begäran om deras framläggande för Sveriges kvinnor.

»Den verkställande komiténs afsikt», heter det, »är att göra Beatrice-expositionen lifligare och tilloppet af italienare och främlingar i Firenze under densamma så mycket större genom en serie fester, motsvarande det högtidliga tillfället. Namnet Beatrice signifierar den italienska kvinnans vaknande till lif och verksamhet; genom att uppmuntra och beskydda arbetet skola vi öka dess anseende, och ingen stad eggar sig säkerligen bättre än Firenze att bidraga till höjandet af det kön, som haft hedern att räkna Beatrice bland sina representanter.

Expositionen kommer att vara från 1 maj till 30 juni i Kgl. Politeamas rymliga och förträffliga lokal. Under de 9 första dagarna af maj, årsdagarna af Beatrices första förälskelse, och den 9 juni, sexhundraårsdagen efter hennes död, komma stora fester att firas i samma lokal.

Man kan bland dessa redan bebåda en serie eleganta tableaux vivants i kostymer, illustrerande Dantes verk, diskussioner hållna af kvinnor med pristudning, instrumental- och vokalkonserter, en serie literära konferenser rörande kvinnofrågan m. m.

Själva utställningen indelas i åtta sektioner, omfattande: målning, teckning och gobelinväfnad; skulptur och etsning; litteratur; sömnad och broderi; kvinnliga prydnadsföremål; undervisning; huslig hygien; diverse industri.

På en särskild tribun till Beatrices ära skola samlas alla upplagor och illustrationer af *Vita Nuova* och allt, hvad som skrivits och utförts beträffande Beatrice. För denna särskilda tribun skall med glädje ses främlingars medverkan.»

Så långt komiténs inbjudning. I sitt bref till Red. uttrycker greve de Gubernatis sin förhoppning att bland andra besökande af expositionen i Firenze äfven få se svenskor i mängd, och för att uppnå detta, föreslår han bildandet af en komité af tolf svenska damer i Stockholm, hvilkas mål skulle vara att bidraga till Sveriges representerande vid festligheterna.

»Vi begära endast att man kommer,» säger han, »och om de tolf damerna kunna komma öfverens om att skicka ett minne af den svenska kvinnan till Beatrice-expositionen, skulle detta med största tacksamhet mottagas af oss för att exponeras på den särskilda tribunen till Beatrices ära och sedan förvaras i Dantes hus i Firenze. På samma tribun mottages äfven allt, som i Sverige skrivits och målats, rörande Beatrice, och borde det vara den svenska damkomitén i Stockholm, som skulle öfverlemna dessa alster till komitén i Firenze.»

I Göteborg föreslår Greve de Gubernatis bildandet af en underkomité af 6 damer med samma syfte som stockholmskomitén.

Samma önskingar, som expositionens president uttrycker beträffande svenskorna, nämligen att de måtte intressera sig för expositionen och de sympatiska festerna och i stort antal i maj månad styra kosan till Firenze, gälla äfven deras systrar på andra sidan riksgrensens, och för att visa, hur välkomna de skola heltas i Italien, utlovas det största möjliga tillmötesgående i pris på järnvägarne i Italien.

»Maj månad är i Firenze härlig,» säger greve de Gubernatis, och han hoppas, att »la meilleure moitié de la Suède» skall skynda sig begagna detta tillfälle att besöka eller återse denna minnesrika stad.

Skulle våra ärade läsarinor på något sätt

vilja yttra sig eller framkomma med förslag i detta ämne, stå Iduns spalter som alltid för dem beredvilligt öppna. För öfrigt lemnas å byrån alla möjliga upplysningar beträffande saken i fråga.



Teater och musik.

Kungl. operan har i denna vecka återupptagit Rossinis opera »Barberaren i Sevilla». hvilken ej varit gifven härstädes sedan maj 1884. Reprisen vinner ytterligare i intresse därigenom, att fröken Petrini, hvilken med sin första debut, som Lakmé, vunnit så mycket bifall, här fått sin andra debutroll som Rosina. Enär tidningen redan lagts i press, innan första föreställningen gifvits kunna vi ej för än i nästa nummer meddela något om denna debut.

Gina Oselio, denna med rätta så högt uppburna operasångerska, har återkommit till huvudstaden och börjat ett nytt gästspel å k. operan. I morgon afton uppträder hon som Valentine i Meyerbeers »Hugenotterna».

K. Dramatiska teatern gifver i morgon lördag en premiere, som väl torde få räknas till de intressantaste under spelåret, nämligen Strindbergs genialiska skådespel »Mäster Olof».

Vasateatern gaf i onsdags för femtionde gången »Mikadon». Operetten gifves fortfarande alla dagar.

Filharmoniska sällskapet uppförde 2 ggr under loppet af förra veckan i Östermalms kyrka Joh. Seb. Bachs härliga Matteuspassion. Utförandet förtyllnar, trots de få repetitionerna med orkester och trots alla motigheter, med hvilka sällskapet denna gång haft att kämpa, synnerligt beröm. Och den musikälskande allmänheten står i stor tacksamhetsskuld till Filharmoniska sällskapet och dess lika nitiska som skickliga ledare, hr A. Hallén, för framförandet af det hänförande tonverket. Det vackra templet var och båda gångerna fyllt med en andäktigt lyssnande publik. Såväl solister som körer och orkester skötte sig på det hela taget förträffligt. Orkesterackompanjemang utfördes af Balduin Dahls välkända orkester från Köbenhavn.

Musikföreningen lär inom kort komma att uppföra Mozarts »Requiem».



En längre följetong,

intressant och fängslande, tager sin början i nästa nummer af Idun. Den kommer att heta

»Striden om hjärtan»

och är skriven af hr Johan Nordling, förf. till bland annat »Ett storstadsbarn», som på sin tid väckte sådant intresse hos läsarinorna af Iduns följetongsafdelning.



Smånotiser från kvinnovärlden.

Kvinnans äktenskapsålder. Lagutskottet har afstyrkt den af hr Borg väckta motionen, att kvinnans lägsta äktenskapsålder skulle flyttas från 15 till 21 år.

Utskottet har meddelat en statistik öfver antalet kvinnor, som ingått äktenskap i en ålder af mellan 15 och 21 år. Det visar sig af denna, att endast i medeltal 14 å 15 femtonåriga och 60 sextonåriga flickor om året ingå äktenskap. För sjuttonåringarna och de högre åldersklasserna stiger antalet med flere hundratal för hvarje åldersklass.

Utskottet anser emellertid, att de skäl, som motionären anfört mot de tidiga äktenskapen (bristande utbildning i såväl kroppsligt som andligt afseende), icke förefinnas annat än möjligen beträffande femton- och sextonåringarna, för hvilka antalet af ingångna äktenskap dock icke är större, än som kan motsvaras af antalet fall, i hvilka kvinnan vid ifrågavarande ålder uppnått erforderlig utveckling för äktenskaps ingående.»

I onsdags föll motionen i riksdagens båda kamrar.

* * *

S. de C. heter ett välgörande sällskap här i huvudstaden, bestående af ett tjugotal unga damer.

I förra veckan hade sällskapet anordnat ett par dramatisk-musikaliska soaréer å hotell W-6:s festsal. Konungen och prinsarne öfvervoro den första föreställningen, hvilken var till trängsel besökt.

Äfven vid den andra var salen fullsatt af en elegant publik, som med stort intresse följde prestationerna å den lilla scenen. En tablåserie efter Topelii dikt »Miranda» skördade lifligt bifall. Likaså de båda enaktskomedierna »Punkt för punkt» och »Il Bacio» samt ett par sångnummer af fröken Piehl.

Programmets mest intressanta del var likväl Andersens saga »Tomten hos hökarn», berättad af fru Hartman. Hvad som ej minst bidrog till den entusiasm, med hvilken detta nummer helsades, var den omständighet, att fru Hartman under aftonen uppbar titelrollen i »Dora» å Dramatiska teatern, och att det var under en af detta skådespels mellanakter, hon hade den älskvärdheten att i största hast fara till W-6 och berätta sin saga.

Då ridån hade fallit, försökte publiken med de mest energiska handklappningar få se ännu en skynt af fru Hartman. Men omöjligt. Fru Hartman satt redan i sin vagn, som i tempo prestississimo förde henne tillbaka till Dramatiska teatern.



»Bildning.»

En berättelse från Skåne

af

Jane Gernandt.

(Forts. och slut.)

Den den skulle vara bra dum, som kunde tro, att man tog pojken, där man släppte honom. Han såg nog, att moster Karna var litet mildare än vanligt den kvällen, och han visste också, hvad för en vaxel han skulle draga på hennes goda humör.

»Får jag gå och titta på dansen hos Måns Nils i kväll?» bad han brådslande. »Jag säger till far, att jag fått lof af moster.»

Det klack till i Karna: »Är det dans hos Måns Nils?» frågade hon.

»Ja, det talte Ola Nils om för Per Pers frågar, och de komma också dit,» sade pyssen med ögonen på moster Karna... Hon teg... Han grep raskt efter »beredskapsmaten»: »Nu går jag,» skrek han och satte i väg, utan att vänta på svar

När han kom utanför grinden, tog han saken litet lugnare, högg in i sin smörgås och försjönk i djupa funderingar öfver, hur lyckligt det ändå är att vara försedd med sked, om det händelsevis skulle regna välling.

Där Karna nu gick omkring i trädgården, visste hon ingenting mer, än att hon var »angerköpt», men det hade hon åtminstone klart för sig, och det hände henne ett par gånger, att hon stannade, slet upp ett grässtrå och mumlade »tjyfvingen» eller »den uschla Agust», ty sådana uttryck bubblade alltid upp, när fröken Tydén inre kom i kokning. Och nu kokade det. Hon tyckte sig se dansen i Måns Nils loge och Ola Nils, som svängde om med någon af tösorna — — — Nej, nej, hon måste dit! — — — I ett nu var hon ute om grinden... Hon ville bara se, om han dansade med Per Pers Hana... Gjorde han det, så skulle hon, skulle hon — — »Nej, Ola!» »Det var inte långt ifrån, att Karna vacklat till i landsvägskrökningen midt för Ola Nilsson, som stannade och tog hatten af: »God kväll, fröken Tydén.»

Ähnej — att han kunde se så spanskt på henne! »Ola,» sade hon litet osäkert, »hvar skall Ola gå?»

»Ut och spåsa,» svarade Ola, så fint han kunde, och hon förstod så väl, att han gjorde narr af henne.

»Men det är ju dans 'te jert' i kväll,» sade hon.

»Jag bryr mig inte om det flänget!» Han

smålog spotskt: »Skall fröken kanske dit och titta på?»

»Säg inte 'fröken', säg mans 'Karna'.» Hon såg på honom under de långa, svarta ögonhåren: »Jag säger ju Ola till Ola,» sade hon och log.

»En vet 'knaft', hvad en skall säga» — Ola tittade bort: »Det är så länge, se'n vi såg enannan.»

»Jag såg Ola på höstgillet i går,» sade hon med en gnista i de blanka ögonen: »Såg Ola mig?»

»Ja, nock såg jag Karna — Karna hade visst en student med,» sade han.

»Ja, och Ola dansade med Per Pers Hana. Hvarför går Ola inte på dansen i kväll?»

»Nej,» svarade han kort.

»Är det sannt, hvad de säga...» Hon tystnade och fick hans skarpa gråa ögon i sig.

»Hvad säga de?»

»Att ni ä' okontanta, Måns och Ola.»

»Det ljuga de, men jag går inte som dräng hos 'en.»

»Ola skall väl aldrig till Per Pers?»

»Nej hvarken till Per Pers eller till nå'n annan här i Tyddinge. Jag skall bli min egen,» sade Ola stolt.

»Skall Ola?»

»Ja, just jag... I nästa vecka tar jag ut biljett.»

»Biljett?»

»Till Amerika.»

Det blef så underligt tomt och tyst, och så hviskade Karna: »Äh, herregud...»

Ola hade vändt henne ryggen: »Inte frågar Karna efter det,» sade han ut i luften, »det kan väl göra Karna detsamma, hvad som blir af mig.»

»Ja, när Ola tror det, så gör det mig väl

detsamma då,» svarade hon, aldeles som orden ville falla sig för henne — utan att veta, hvad hon sade. Hon gick bara och såg rätt framför sig. Hennes ögon lyste klarare än den blåa veronican i dagg, och all rodanden försvann ur solbrännan på hennes kind.

»Hvarför reser Ola?» frågade hon till slut.

»Jo, det var han, Anders Lars, André, di kallar'n. Han skref till mig och sa, att man kunde få en farm för rakt ingenting, där han är.»

»En farm?» frågade Karna.

»Ja, en bit jord att arbeta upp. Det förstår sig. — Slita och släpa för brödfödan, det får en väl, hvar en är, men det går väl lite lättare, när en får sitt eget att 'asa' för.»

»Det är väl fruntimmersgöra på en sådan där farm också?» frågade Karna eftertänksamt.

»Ja, nock är det det, men det får en mest göra själf, för det är ondt efter kvinnfolk därhenne. Annars är det mest liksom här i den dära Vestern — stora marker en rider öfver...»

»Rider» — sade Karna och log. — — — Hon hade inte suttit till häst, sedan Nils Per Ola och hon sprängde förbi de andra pågarerna fram till Nils Pers hagetäppa! — — — Och hon fick färg öfver sig igen, där hon gick och såg utöfver slätten och tänkte sitt och lånade ett halft öra åt Ola.

»Det blir inte det lättaste att skiljas vid de gamla,» sade han. »Mor hon tycker, förstås, det är svårt, att en skall så långa vägar.»

»Det gamla skrat,» sade Karna. »Kan Ola inte ta'na med?»

»Nej, far och hon ska' förstås bli vid gården.»

»Ja, de ha'et ju bra, som de ha'et. An-

nars kunde de väl nock hanka med på en sådan resa, om det var så, att man inte ville skiljas vid dem, säg Ola?»

»Det kunde de nock,» sade han.

Karna gick en stund med ögonen på marken, så lyfte hon hufvudet och strålade till: »Vill Ola ha följe till Amerika?» frågade hon raskt.

»Fö-ölje?» stammade han.

»Ja, med mig.»

Öga i öga hade de tvärstannat på vägen: »Kan Karna... Vill Karna... De sa'... Jag trodde...»

»Hvad trodde Ola?»

»Att Karna skulle ha honom därhenne.» Han nickade åt prestgården till.

»Det gamla lifvet,» sade Karna på äktaste Tyddingeskånska: »Nej, bätter opp.»

»Ah, jösses Ola» — som han nu stod där, stark, bred och tafatt med luggen på skrå ned i pannan och kindernas gropar bräddfulla af skålmaktighet, slog Karna Truls Jins ned ögonen för hans blick, men när han tog hennes hand i sin hårda näfve, såg hon på honom i sanslös fröjd, i lycka öfver alla gränser: »Jag vill ingen ann' ha än dig —»

»Oh, Karna!»

»Och nu beror det bara på, om du vill ha mig, så fattig som jag är, för de där hundra kronorna, som ä' riktigt mina, de ska vara till biljett åt mor... Ah nej, Ola — Ola då!»

Veronicaögonen hade lyst så klara, att Ola, stackare, inte visste sig någon annan råd än att kyssa dem, hur galet han än tyckte, att det var.

Förslag till matordning för veckan 16—22 mars.

Söndag, fin middag: Kräftsoppa; fläkt, stufvad gädda med champignoner (och ostron, om så behagas); höns med ris; stufvad silleristjälk; stekt kyckling; madeirapudding; frukt.

Måndag: Kött och potatispudding; fisksoppa.

Tisdag: Kokt salt oxbringa med potatispuré; tisdagsoppa.

Onsdag: Surstek med makaroni; dansk rödgröt (se Idun n:r 4).

Torsdag: Kejsarsoppa; stekt ox-tunga med grönsaker.

Freitag: Soppa på torra gröna arter (för vegetarianer); kallops med potatis.

Lördag: Köttbullar; äggöl.

Recept.

Tisdagsoppa: Pärलगryn sättas på elden med spad af kokt salt kött, utspädd med vatten till lagom sälta. Då grynen äro nära kokta, iläggas morötter, kålrot, palsternackor, skalade och skurna i fina strimler, samt, om man så vill, råskalad, finskuren potatis en stund därefter. Så snart rötterna och potatisen äro kokta, afredes soppan med grädd eller mjölk, hvori vispas en matsked mjöl, om så behöfves, samt finhackad persilja, hvarefter alltsammans får koka fem minuter. Serveras. Grädden kan äfven, och det är ännu bättre, vispas i soppskålen.

Fisksoppa: Till omkring 400 gram fisk af alla slag tages omkring 60 liter vatten samt dessutom efter smak, morötter, silleri, persilja och lök, ett par nejlikor, ett halft lagerblad, litet smör, hvilket allt får koka tillsammans, till dess att fisken är sönderkokt, då buljongen silas och fisken får afdunsta utan att pressas.

Tages mera fisk än ofvan angifves, blir buljongen starkare och finare.

Dylik buljong kan genom att afredas

med vispade äggulor och därpå med tillsättning af färska grönsaker, såsom spenat, sallad o. s. v., hvilka först blifvit frästa i smör, äfvensom genom tillsats af friska och torra grönsaker af hvarjehanda purée, gifva upphof till flere goda sopprätter.

Kejsarsoppa: Smör och mjölk fräsas tillsammans, buljong tillredes och kryddas med litet cayenne och hvitpeppar samt sherry efter smak; allt får därpå ett uppkok, lyftes åt sidan af elden och 2 med grädd vispade äggulor tillsätts. O. H. D.

Läkareråd.

Z. J. Tvätta ögonlockskanterna flere gånger dagligen med en ljum borsyrelösning (4 proc).

14 års flicka. 1) Använd för edra händer liknande behandling, som finnes föreskrifven för behandlingen af A. N—'s fötter. 2) Se svar till Eva i n:r 3.

Värmlandsflicka måste för att få sina frågor besvarade personligen jämte sin mor vända sig till läkare.

Hvilkendera. Naturligtvis kunna vi ej med bestämdhet yttra oss om eder sjukdom, men sannolikt synes oss vara, att ni lider af bleksot. Ni måste regelbundet och mer än hittills vistas ute i fria luften. Förtär minst en liter mjölk dagligen och tag under några veckor tre gånger dagligen tre stycken *Blaud's järmpiller*. — Mask är ej orsaken.

Diari. Har troligtvis intet att betyda, men ni gör dock klokast i att vända er till ögonläkare.

Nic. Ni bör först försöka den kur, som finnes föreskrifven för Ella i n:r 3. Skulle ej

(Forts. å följ. sida.)

Annonser.

Annonspri: 25 öre per titrad (=10 stafvelser) Ingen annons införes under 1 kr.

LEDIGA PLATSER.

En ung anspråklös bättre flicka med jämt och godt lynne, hvilken, jämte det att hon eger vana att undervisa barn i vanliga skolämnen o. musik, har fallenhet för och någon kun-

skap i kontorsgöromål kan erhålla plats den 1 instundande maj i familj på landet. Vid god handstil fästes afseende. Svar, åtföljdt af lönepretentioner och fotografi jämte relationer sändes till »Familj», adress Sveg. [1639]

En jungfru

för alla i hushållet (2 personer) förekommande göromål, kunnig i matlagning, erhåller plats den 24 nästk. april. Löneanspråk samt fotografi i bref till »D. B.» Askersund. [1651]

En villig och pålitlig hushållerska, skicklig i finare och enklare matlagning, bakning och allt, hvad till ett landhushåll hör, kan 24 april få plats å egendom i norra Småland. Betyg och rekommendationer torde sändas till »J. F.» Iduns byrå. [1659]

Barnfröken.

För en prakt. o. bild. flicka med godt o. gladt lynne finnes pl. ledig 24 apr. å större egend. Den sök. bör vara van vid all slags sömnad o. lagn. samt åtaga sig sköts. och vård af barnen. Svar till »Allvarlig» torde inl. å Iduns byrå. [1660]

För en engelska eller tyska, som för några månader eller längre tid vill hafva anställn. i en mindre fam. o. som har goda rekommendationer om redb. o. god karaktär m. m., finnes pl. gen. o. torde anmälan ske i bilj. till »Språkkunnig». Adr. Handelstidningens annonskontor, Göteborg. [G. 19284] [1665]

En väl uppfostrad anspråklös o. barnkär flicka af *verkligt god* familj erhåller plats uti en officersfamilj i Stockholm, för att biträda med förefallande göromål, sömnad m. m. samt för att läsa med ett par barn, som ej ännu börjat skolan. Svar med referenser till »Sällskap», Stockholm, postkontoret i staden, poste restante. [1676]

PLATSSÖKANDE.

En ung tjänstemansdotter, som genomgått sjukklassigt läroverk, lärt musik och bokhålleri samt under ett år biträdt vid husliga sysslor i ett presthus på landet, önskar plats i bättre familj att gå frun tillhanda. Svar till »19 år» Christianstad p. r. [1638]

En ung, anspråklös flicka, med vana vid undervisning, önskar till hösten plats i familj, att undervisa minderåriga barn i vanliga skolämnen o. språk. Lönepretentioner små. Svar till »Id.» Billesholms Grufva, p. r. [1653]

En ung anspråklös flicka af god familj från landet önskar plats i bildad familj såsom sällskap att gå frun tillhanda, som skrifbiträde eller att undervisa mindre barn. Svar till »G.» norr, stora Badstugatan n:r 62, 1 tr. upp, Stockholm, där vidare upplysn. lemnas. [1673]

En bildad, praktisk flicka önskar plats i godt hem såsom hushållsbiträde. Kan erl. en liten afg. af 100 kr. pr år. Är enk., snäll o. pliktrog. Svar till »A. F. 24.» Iduns byrå. [1672]

En ung anspråklös flicka önskar nu genast plats att gå frun tillhanda. Sökanden är kunnig uti alla inom ett hus förefallande göromål, äfven väfnad och strykning. Pretentionerna äro små, blott ett godt bemötande erhålles. Svar torde med snaraste godhetsfullt sändas till 'Therés', Stadspl. [1683]

Mot fritt vivre önskar en ung flicka komma i ett godt hem, där hon kan få deltaga i hushållet. Den sökande har genomgått 7-kl. läroverk, är kunnig i bokföring, hvarför hon äfven är villig biträda med skrifgöromål. Svar före den 25 dennes till »Hem», Linköping, p. r. [1684]

denna medföra önskad verkan, bör ni vända er till någon specialist.

Okunnig. 1) Professor K. menade sannolikt naturligt Carlsbadervatten. 2) Enda bote-medlet är att alldeles upphöra därmed. Genom ett förståndigt och sundt lefnadsätt gå sedan de ej allt för svåra fallen af sig själva till helse. — »Hjärnförslämning» = hufvudvärk (!?) nej, visst icke.

Zelma. Se svar till Eva i n:r 3.
Vän af Idun. Skall i ett dylikt fall något kunna vinnas, fordras behandling af och hos specialist. Om vi ej misstaga oss, finnes dylikt i Lund.

Iduns prenumerant. 1) Tag några veckor tre gånger dagligen ett halft milligram *atropin*. Medlet fås ej utan läkarens recept. 2) Se svar till Eva i n:r 3. Resultatet osäkert.

Kokett fru. Ni bör lefva hufvudsakligast af ägg, fisk och köttmat, inskränka kvantiteten bröd och socker samt undvika potatis, ärter, bönor, sötsaker, grönt, oskummad mjölk och mjölkmat, maltdrycker och spirituosa. Jämte iakttagande af flitig kroppsrörelse bör ni sova litet och således stiga tidigt upp på morgonen och undvika all sömn under dagens lopp.

Julia A. 1) Beror på orsaken. Säkraast och oftast enda sättet är operativ behandling. 2) Se svar till S. B. i n:r 5.

Blodstillande medel. Något dylikt för alla fall användbart medel finnes ej, utan måste behandlingen rättas efter hvad slags blödning föreligger. Vid vanliga, lättare sår räcker anläggandet af ett vanligt förband att stilla blödningen; äro större tillförande blodkärl (arterer) afskurna, så måste kärlet komprimeras och »underbindas», o. s. v. Se Göranssons »Samaritkurs»! — I alla händelser böra sår icke, som oftast sker, proppas fulla med spindelväf och ännu mer orena saker. — Att näsblödningar, underlivsblödningar, magblödningar o. s. v. fordra sin särskilda behandling, är självklart.

Agda. Beror troligen på en efter influensan kvarstående katarr. Ni måste upphöra med sängen för en tid. Drick morgon, middag och afton ett glas Emservatten (+ 50°).

Bekymrad mor. Akomman har ingenting att betyda för barnens helsestillstånd i öfrigt. Flitiga tvättningar med iskallt vatten med följande kraftig frotering pläga ofta afhjälpa obehaget.

Aurora. Ja, i detta fall skulle hypnotism möjligen kunna göra nytta. Men dessutom bör hon framför allt ha en förständig psykisk behandling i hemmet, hvarjämte hennes krafter böra, så vidt möjligt, höjas genom stärkande föda och lämplig medicin.

Fru F. Använd med de förändringar, som falla af sig själva, den behandling, som föreskrifvits för A. N.—i i n:r 1 och för S. B. i n:r 5.

Envis hosta. Oss synes, som om här blifvit gjordt allt, hvad som kunnat och kan göras. »Omtåligheten» kvarstår mycket länge, och möjligt är, att ni först i sommar kan vänta grundlig förbättring.

Hulda. Använd den behandling, som finnes föreskrifven för E. E. i n:r 7, och ingid hvarje afton en salva af en del *fäddt svafvel* på 30 delar *vaselin*.

Karl Gustaf. Bref pr posto. *D:r —d.*

Prisfrågor XIII—XV.

(Af samtliga till Redaktionen insända frågor, afsedda att införas å vår vanliga afdelning för »Frågor och svar», utvälja vi till hvar tredje nummer tre, hvilka vi numrera i särskild följd med romerska siffror. För det bästa och mest uttömmande svaret å någon af dessa tre frågor, hvilket insändes inom 14 dagar efter det resp. numrets datum, utbetalas för hvarje gång

ett pris af tio kronor,

förbehållande vi oss att på öfligt sätt få efter godtfinnande begagna oss af äfven ej belönade skrivelser. På konvolutet sättes ordet: *Täflingssskrift*.)

XIII. Huru väfvas flossaväfnader, huru solfvas de och trampas? Kan vanlig väfstol användas?
Ingeborg,

XIV. Kan någon underkunnig läsarinna af Idun gifva en praktisk handledning i konsten att själf taga mått och skära till sina kläder.
Myran.

XV. Gif några goda recept och treftiga förslag för gröten och äggens tillagning, de senares mätning och försenande med inskriptioner, »risets» smyckande m. m., som kan erbjuda hembrefnad och nöje till stundande påskhelg, beder
Förtänksam hustru.

Den 1 maj 1890 utlottas följande vinster:

1 à	40,000	=	kr. 40,000
1 à	25,000	=	kr. 25,000
1 à	15,000	=	kr. 15,000
2 à	10,000	=	kr. 20,000
5 à	5,000	=	kr. 25,000
50 à	1,000	=	kr. 50,000
50 à	500	=	kr. 25,000
750 à	30	=	kr. 22,500

Den 1 nov. 1890 utlottas följande vinster:

1 à	40,000	=	kr. 40,000
1 à	25,000	=	kr. 25,000
1 à	15,000	=	kr. 15,000
2 à	10,000	=	kr. 20,000
5 à	5,000	=	kr. 25,000
50 à	1,000	=	kr. 50,000
50 à	500	=	kr. 25,000
750 à	30	=	kr. 22,500

En 16 års flicka

van vid klädsömnad, önskar anställning i familj att gå frun tillhanda; på lön göres ej anspråk. Svar torde benäget sändas »Hedvig», Bromölla station, p. r. [1652]

DIVERSE.

Doktor A. Afzelius

Lilla Vattugatan 24, 9—10 och 2—3.
Mag- och hudsjukdomar. [1341]

Doktor Carl Flensburg

33 Drottninggatan 33.
Hvardagar 1/23—1/24. Helgdagar 10—11.
Behandlar företrädesvis *Barnsjukdomar*. [1348]

Med. D:r ERNST SALÉN,

Ögonläkare.

Bostad: Stora Vattugatan 2,
Mottagning: helgfria dagar kl.
1/2 10—1/2 12 f. m. [1464]

Doktor Runborg,

12 Brunkebergstorg 12,
kl. 9—10 f. m., 3—4 e. m.,
behandlar företrädesvis *bröstsjukdomar*,
särskildt *lungdot*. [1465]

Tandläkaren

F. A. WIDFOND

51 Kornhamnstorg 51.
Träffas kl. 10—2 och 5—6.
OBS. Lagningar och tillsättningar af flere tänder å tandgarnityr kunna erhållas från kl. 11 till 2 på dagen. [1519]

Doktor

Johannes Schmidt,

10 Wallingatan 10

nedre botten.

OBS. Ändrad bostad. OBS.

Mottagningsstuder:

kl. 10—11 f. m. och 2—4 e. m.
Helgdagar endast sjukbud.

Fullständig sjukgymnastik efter Kellgrens metod, så väl manuel behandling som rörelsegymnastik.

Äfven massage och hypnotisk behandling.

Tre-årig assistent hos Direktör Kellgren i London biträder vid gymnastiken.
Tider: för Herrar kl. 9—11 f. m. samt kl. 3—5 e. m.
» för Damer kl. 12—3. [1433]

Teater-Premie-Obligationer

säljas till billigaste dagskurser i parti och minut

af

Alex. d'Aubigné & Co,

Bokhandel,

Drottninggatan n:r 80,

Stockholm.

Prospekter och kurslistor sändas på begäran till landsorten och grannländerna.

Den 1 maj 1891 utlottas följande vinster:

1 à	40,000	=	kr. 40,000
1 à	25,000	=	kr. 25,000
1 à	15,000	=	kr. 15,000
2 à	10,000	=	kr. 20,000
5 à	5,000	=	kr. 25,000
50 à	1,000	=	kr. 50,000
50 à	500	=	kr. 25,000
750 à	30	=	kr. 22,500

Den 1 nov. 1891 utlottas följande vinster:

1 à	40,000	=	kr. 40,000
1 à	10,000	=	kr. 10,000
3 à	5,000	=	kr. 15,000
15 à	1,000	=	kr. 15,000
40 à	500	=	kr. 20,000
750 à	30	=	kr. 22,500

(G. 13728)

[1686]

I Lausanne

kunna två unga flickor inackorderas hos ett äldre bildadt fruntimmer. Upplysningar hos fru Troilus, Gefle. [1681]

För en flicka om 10 å 12 år är tillfälle till inackordering i familj på landet, där jämnårig dotter finnes. Undervisning meddelas i språk, vanliga skolämnen och handarbeten. Priset billigt. Vidare upplysningar erhållas genom brevexling med M. L., Ålberga. (G. 1219) [1666]

I ett yngre, glad och trefligt hem, beläget i en vacker och sund trakt af Nerike, kunna tvänne bättre fruntimmer få inack. sig mot 35 kr. i mån. Om sommaren erh. mot låg afg. såväl varma som kalla bad af alla slag samt läkarevård. Piano, tidn. och daglig post finnas. Sv. t. »Godt hem», Fellingsbro p.r. [1646]

Om det finnes någon ung, anspråkslös, treflig och musikalisk flicka, särskildt van att ackompanjera till sång, som vill komma till en yngre familj på landet som sällskap och hjälp i hushållet, behagade hon sända ett svar, åtföljdt af sin fotografi, till »W. R.», adress Hörks station, poste restante.

Junge Mädchen

finden in Deutschland vorzügliche Pension in der Familie eines Schuldirektors. Nähere Auskunft erteilt Fr. Donker, Lehrerin in Stockholm, Östermalmsgatan 27. [G. 11911] [1498]

Utmärkt god fiskfärs kan erhållas såväl för privata hem som utförsäljare. Adress n:r 1 Klara Vattugränd öfver gården 3 tr. ing. 4. [1664]

Singers

Original Symaskiner

äro öfverträffade i arbetsförmåga och varaktighet. Rekommenderas till en hvar som sätter värde på en verkligt god symaskin.

Säljas på förmånliga betalningsvilkor i Stockholm endast i

Singers Filial

15 Fredsgatan 15.

[1687]

Ärade damer!

Skulle någon af Eder, som läser dessa rader, vilja låna en ung man ett belopp af 1,500 kronor mot en liförsäkring i »Nordstjärnan» å 2000 kronor och säkerhet för premiernas betalande. Den sökande, som innehar en liten god och säker affär i landsortsstad, kan på 3 år inbetala kapitalet jämte ränta. Närmare under adr. »Mercis!» S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm. (G. 1339) [1667]

Unga damer!

En ung flicka af god familj, praktisk och affärsvan, som flere år varit anställd å större kontor, men nu önskar börja egen affär till betryggande af sin framtid, söker till kompanjon en bildad flicka med några tusen kronors kapital. Den härä reflekterar, torde korrespondera med »Respektabel», p. r., Göteborg. [G. 13363] [1668]

Villa vid hafvet.

Angenäm och helsosam såväl sommar- som vinterbostad med utmärktaste läge invid botanisk trädgård. Tillträde 1 april Upplysn. jämte fotografi på Iduns byrå. [1678]

Frågor.

Nr 450. 1). Huru mycket i penningvärde kunna de förmåner årligen representera, som åtnjutas i en finare familj af en tjänarinna, som har en eller två kamrater, en kontant årlig inkomst af minst 150 kronor, bostad i ett ordentligt möbleradt, samt väl upplyst och uppvärmt rum, lika kosthåll med familjen samt minst tre månaders vistelse å landet sommartiden? 2). Huru mycket torde årligen kunna förtjänas af en i enklare sömnad något kunnig, trettiofem-årig kvinna, som ämnar sätta sig på kammare i Stockholm och skaffa sig sitt uppehälle medels sömnad? Om ett snart svar på dessa frågor beder
Ida.

Nr 451. Vill någon af Iduns läsarinor i Stockholm gifva mig anvisning på en kunnig och billig skraddare att sy kläder åt små gossar, som vuxit ifrån sin mammas färdighet i denna konst, vore jag särdeles tacksam.
I...

Nr 452. Hvilket är bästa sättet att med två färger virka en underkjol randig på längden?
C.-J.

Nr 453. Jag har två vackra »Fikus-träd», å hvilka blad blifvit gulbruna fläckar, liknande rost. Hvad skall jag göra för att förekomma detta?
Lina.

Nr 454. Hur finna på något originellt sätt att använda begagnade frimärken?
Ellen.

Nr 455. Fråga till »Maja», som gifvit beskrifning på »trefligt och starkt bomullstyg till gosskläder»: 1). Väfves det med 3 eller 4 skeff? 2). Huru trampas? 3). Tvinnadt eller otvinnadt garn?
E.

Nr 456. Ville någon af Iduns läsarinor godhetsfullt lemna upplysning om, huru vi, tvänne systrar, hvilka sakna umgängeskrets, kunna finna en treflig sådan? Vi äro mellan 20-30 år gamla, bo i Stockholm hos vår moder, som är enka efter en tjänsteman, samt ha ett litet godt och trefligt hem. Är någon så vänlig och besvarar denna fråga, vore ingen tacksammare än
Ragnhild och Iris.

Nr 457. En konststälkande ungdom frågar, om det lönar mödan att utan några storartade anlag, blott en god vilja, genomgå en kurs i sotritning? Fordras någon skicklighet i teckning eller annars någon finare smak?
Syva.

Nr 458. Hvad ställas för anspråk på en ung flicka, som önskar genomgå Gymnastiska institutet i Stockholm? När börja dessa kurser, och när skall man inlemna sina ansökningar?
Syva.

Nr 459. Hvilken tillkommer det att helse först, då tvänne mindre bekanta mötas, den underordnade eller den, som står eller anser sig stå öfver den andra i rang? Bruket tyckes vara olika, af hvilken orsak vet jag ej.
Estilistunaba.

Nr 460. Huru dyr blir en hypnotisk behandling hos doktor Vetterstrand? Betalas visst pr seance? Kan man genom hypnotism glömma en djup sorg?
Siri V.-n.

Nr 461. Hur skall man själf kunna bronsera arbeten af metall eller träd?
Ola.

Svar.

Nr 382. Man lär en papegoja bäst i *skymning*, då hon helst vill vara i fred. I *forargel* sen öfver att bli störd, lär hon sig ganska bra.
Daphne.

Nr 385. Köp på apoteket för 25 öre »husbläs» och blanda det med ättiksprit på ett gammalt fat, som ställes på spisen. När husbläset är väl smält, hvilket ej går fort (man rör under tiden med en sticka), har man s. k. syndetikon.
Bertha Lisa.

Nr 387. Mattgarn af nöthår färgas väl med Kronans nyfärger i paket. Men det måste vara af hvitt nöthår och väl tvättadt garn för att erhålla en vacker skarlakansröd färg eller en klar blå. Det bruna nöthårgarnet brukar man använda till botten i dess egen färg, men det blir vackert, om man färgar en del svart och slår in fyra trådar brunt och två trådar svart, så blir det en treflig, smärändig botten. Svart färg framställes lätt, om man tager 13 gram (1 lod) chromsyra till hvarje 425 gram (1 skålp.) garn, låter det koka en half timme, upptager garn och sköljer. Sedan har man en kittel med bresljespad, 213 gram (1/2 skålp.) till hvarje 425 gram (1 skålp.) garn. Däri kokas garnet en timme. — Med enrispad (väldigt med enris och ett par matskedar vitriol) får man grågrön färg.
Lina.

Nr 392. I Norrtullsgatan 10 B 2 tr. finnes en billig småbarnsskola, som rekommenderas.
Effa.

Nr 395. A. G. H. rådes, att i stället för stjärnor, till sitt täcke virka med groft s. k. solgarn breda mellanspetsar, så långa som täcket skall vara, och hopsy dessa med en remsa javastramalj emellan hvarje, på hvilken sys en enkel ranka med rött bomullsgarn.
Majo.

Nr 397. Till svar å eder fråga ber jag få meddela, att jag har tvänne dylika handväfstolar för flossaväf och vill därför gärna afyttra en af dem. De äro alldeles nya och endast den ena är begagnad, som jag brukar själf; och skall jag lemna den obegagnade till 20 kronor. Vidare upplysningar och råd lemnas beredvilligt under adress: Fru Maria Mellander, Lorentzberg, *Borås.*

Nr 409. När ost möglar, beror det ofta på tillverkningen, att vasslan ej nog omsorgsfullt utprätsats, men med fördel kan man lägga ned den i ett kärl, så fylldt med hafre, att osten därpå helt och hållet täckes. Äfven skall det vara bra att på samma vis lägga den i humle, och under alla förhållanden är det af stor nytta att linda in den i ett linnekläde, doppadt i bränvin eller konjak, hvarmed omslaget alltid hålles fuktigt. Att lägga osten i svalt luftigt rum, ofta vända på den samt tvätta den med konjak eller bränvin är särdeles fördelaktigt.
Leonore.

Percy F. Luck & Co

Stockholm.

China Theer.

Congou.		Pris pr kilo
Finest Moning	11: —	
Kungchow	9: 20	
Oonfa	7: 70	
Moning	6: 20	
Kaisow nr 1	5: 25	
Kaisow nr 2	4: 30	
Kaisow nr 3	3: 50	
Congou	2: 80	

Souchong.

Finest Souchong	11: —
Lapseng Souchong	7: —
Souchong nr 1	5: —
Souchong nr 2	4: 30

Blom The.

	Pris pr kilo
Finest Blom Pekoe	16: 50
Blom Pekoe nr 1	9: 70
Blom Pekoe nr 2	7: 30
Finest Scented Orange Pekoe	7: 80
Hyson (grönt)	6: 20
Scented Orange Pekoe	6: 20
Oolong	5: 25

Indiska Theer.

Finest Assam	11: —
Maly Cachar Pekoe	9: —
Assam	6: 20
Ceylon	6: 75
Darjeeling	4: 80

The-Blandningar.

	Pris pr kilo
Non Plus Ultra	11: —
O. T. D.	8: 50
Czarens	7: 30
Mandarin	6: 40
Stora Moguls	5: 40
Mikadons	4: 50
Kalifens	3: 50
Rehausens, original	7: 10
Rehausens	4: 30
Smulthe	3: 50

Särskildt framhålla vi »Stora Moguls» och »Mikadons» theblandningar å kr. 5: 40 och 4: 50 pr kilo såsom varande mycket passande hushållsthe af god kvalitet.

Försändelser till landsorten emot efterkraf eller postförskott. [1645]

Husmödrar!

Försöken *Th. Winborg & C:s* i Stockholm tillverkningar af



Concentrerad Ättika på flaskor för utspädning.
Senap, blandad efter engelsk och fransysk smak, flere sorter.
Biffstekssås.
Soja, Malda kryddor (garanteras oblandade) på bleckdosor med genomborradt lock.

Bordsalt i paket om 425 gram (= 1 skålp.) flere gånger *prisbelönade* och fullt jämförliga med de bästa utländska fabrikat. Tillhandahållas hos *Hrr specierhandlare*. [1839]

Föreningen för sömmerskor är en *självhjälpsförening* med afgifter af 15 å 25 öre i veckan. Fördelarne äro: *fri läkarevård, fri medicin* samt *penningunderstöd* vid sjukdomsfall.

Hedersledamöter erlagga 3 kr. årligen till en låne- och hjälpkassa. Af den lemnas smärre lån, understödas konvalescenter, lemnas tillfälliga understöd m. m.

Sommarhemmets fond bildas af större gifvor. Medlemmar, som däraf äro i behof, erhålla där en månads kostnadsfri landsvistelse.

Nya ledamöter samt hedersledamöter kunna anmäla sig hos fröken *A. Kylén*, Humlegårdsgatan 10. Stadgar och årsberättelser på samma ställe. [1663]

Unga damer, observeren!

Ung välbergad köpman, med eget fint och trefligt hem i vacker trakt å landet, samt god och inkomstbringande parti och minutfärr, önskar inleda bekantskap med en ung, vacker, öm och god flicka eller enka med förmögenhet för att, om tycke uppstår, ingå äkten-skap. Menas fullt allvar; skämt undanbedes på det vänligaste.

Svar (ej anonymt) jämte fotografi torde godhetsfullt sändas, märkt »Axel 1865», Iduns byrå, Stockholm f. v. b. Tysthet utlovas på hedersord. Fotografien återsändas. [1680]

Professor D:r C. E. Bergstrands välkända Blomstergödning

finnes att tillgå hos de flesta Frö- och Blomsterhandlande samt i parti hos **O. S. S. Ballé & komp.**, 5 Brunnsgränd, Stockholm. [1636]

Vaser, urnor, kammar, album, visitkortsböcker, notesböcker, billigt brefpapper. 25 ark och 25 kuverter extrafint postpapper i elegant kartong 30 öre. 50 ark och 50 kuverter superfint postpapper i elegant kartong 60 öre. **Nya Galanteri-Magasinet** 47 Drottningg., 9 Hötorget, 17 Humlegårdsg. [1670]

Tandläkaren ROLAND MARTINS Tandpulver försäljes i Stockholm: på alla Apotek, hos **C. F. Dufva**, Drottninggatan 41, i de större parfymbodarna, med flere ställen. [1832]

Ovanligt billigt! Eleganta herr Sommarrockar pr. 1/4 duss. 13,50
Stickade Herrvästar » 9,00
Hellylle Damkojtor, sorterade » » 9,00
Hellylle Damvästar » » 7,50
Vackra Klädningslif » » 7,50
Fina Sammetsschalar » » 5,25
St. Vegaschalar, fyrk. o. afl. » » 7,50
Vackra Barnkojtor » » 3,00
Barnklädnigar, hellylle » » 3,75
Stora Linne-borddukar » » 4,50
Hellylle Servietter » 1/2 duss. 3,00
Alb. S. Jansson, L:a Drottningg. 3, Göteborg [1655]

J. JÖNSSONS Skrif- & Räkneskola, Stockholm, Lilla Nygatan 16, 3 tr. upp. Nya elever, äldre o. yngre, emottagas alla dagar. Afgifter: Skönskrifning eller Räkning, 15 timmars kurs 2 kr., 50 timmars kurs 5 kr., fullständig kurs 10 kr., Enkelt Bokhålleri, fullständig kurs 5 kr., Dubbelt (Italienskt) Bokhålleri, fullständig kurs (fyra bokslut) 20 kr. Lektionstiden lämpas efter elevens önskan. [1620]

Billigaste sättet att hålla småpojkar snygga är att hos **A. Williamson** Stockholm, Vesterlånggatan 57, 1 tr. upp, köpa hellylle hemstickade Tri-cotkläder för 3-8 års pojkar. De som till påsk önska hafva af dessa kläder torde med första insända order, emedan jag till julen måste afsäga mig öfver tusen order, som för sent inkommo. [1594]

Sparsamma Fruar. Härmed tillkännagifves, att jag efter min moder Fru B. Sundemans fränfalle öfvertagit den **Ylleaffär**, hon bedref i nr 11 Artillerigatan. Ull och gammalt ylle mottages hädanefter till spånad. Väfning af tyger, schalar, filtar m. m. hvarje dag i Klara Norra Kyrkogata 12, 1 tr. Hvar och en får sitt ylle tillbaka i form af garn. OBS. Blott ett half kilo ull till hvarje kilo gammalt ylle! **Hildur Andersson**, född Sundeman. OBS. Telefonnr 23 56. [1361]

Nervositet—Sömlöshet. De öfver hela Europa patenterade engelska **Macko Star** Hufvudkuddar, vitsordade af de berömdaste medicinska auktoriteter, fås nu hos **Charles Bechshöft**, Göteborg. Ensam försäljare för Sverige. Sändas mot efterkraf. Pris 5 kr. (Nord. A.-B. Göt. 2854 x 6) [1613]

11 Öfverträffadt 11 i smidighet och elegans är [1624] **Snörlifvet La Coquette**, som ger utmärkt god figur, utan att behöfva hårdt tillsnöras. Största urval billigast hos **Emma Gjörling** **11 Regeringsgatan 11**

Nr 410. Märgen urvattnas väl, lägges på linne att rinna af, smältes sedan öfver elden och silas genom en säs-sil. Röres därefter med en traspade åt en led ungefär 2 timmar. På apoteket köpas cedro- och bergamo-droppar, som slås i, när pomadan är färdig, och gifva den behaglig lukt. — Min mormor hade fransyska recepter, som skulle hindra håret att falla af: 1 lod kinapulver, 2 lod mandelolja, 6 lod märg. Märgen knådas i vatten, tills den blir ren och hvit. Vattnet måste ombytas flere gånger. Sedan smältes märgen vid sakta eld och de öfriga beståndsdelarne tillsätts litet i sänder under jämn omröring, sedan märgen först tagits af elden. Någon essens tillsättes. Andra receptet: 12 lod oxmärg, 4 lod sötmandelolja och 8 lod gammal »rum». Märgen smältes i vattenbad, oljan blandas i. Allsammans jämte »rummen» slås i en marmormortel och arbetas med stöten, tills massan blir fullkomligt smidig. Lukt tillsättes. *Lotte.*

Nr 412. Om man varsamt bstryker värtorna med karbolsyra, försvinna de inom några dagar. *Prenumerant.*

Nr 425. 1) Tag litet bättre reda på ert utvaldes karaktär, och ni skall förmodligen själf finna svaret på frågan. 2) Brott är en lagterm. Kalla det otacksamhet. *v. H.*

— Det äktenskap, som ej är grundadt på föräldrarnes välsignelse, måste bli olyckligt. Föräldrarnes välsignelse bygger barnens bo. Tror ni, att man ej kan lita på föräldrars, syskons och vänners omdömen? Kärleken är blind, själf förbiser man en hel del hinder, hvilka inom äktenskapet blifa out-härdliga, och som kanske edra vänner förutse. Fjärde budet är det första, som löfte med sig hafver; då man mot deras samtycke ingått ett förbund, blir det vanligtvis olyckligt. 2) Man kan ju vänta, kanske att deras omdöme ändras, och ni då blir en lycklig maka. Bida tiden, och det reder sig bättre, än ni tror. Hoppet är det sista, vi lemna här på jorden. *Valerius.*

Breflåda.

Adalbert. Redan förut allt för öfverhopade med novellistiska bidrag, kunna vi ej denna gång reflektera å ert anbud.
H. i S. Signor Homo. Wannie W. Age. Valerius. Som ofvan!

Tibi. Till översättningar ha vi endast i undantagsfall utrymme.

H-a R-th. Alldeles samma fråga är visserligen förr flere gånger behandlad i Idun, men den är af vikt — och vi återkomma. Tack för edert inlägg!

Gallus. Hjärtligt tack. Idun med Modetidning är redan ombestyrd efter önskade adressen.

Agir. Ett allt för obehagligt ämne.
Alrne. Antages.

Ty. Au. Poemet är formelt taget ej utan förtjänst, men motivet är gammalt som gatan.

Penningskär prenumerant. Teaterobligationslotteriet står under kontroll och garanti af svenska staten och är således en fullt solid affär.

Prenumerant. Adresseras till redaktionsbyrån, men åtecknas konvolutet ordet: *Läkarförfrågning.*

Paulus. Är berättelsen bra skriven och lämpar sig för Idun, mottaga vi den gärna och honorera den efter förtjänst.

Försumlig prenumerant. Kan nu ej afhjälpas på annat sätt, än att Modetidningen sändes i korsband dir. från expedition. Då tillkommer dock porto.

Bertha Funcke. Chacun a son gout. Gäller då att träffa de flestes. Idun har sitt bestämda område och uppgift — och den är icke att konkurrera med romanbladen!

A. L. En krona i kvartalet för Idun ensam; med Modetidningen kr. 1: 65.

Fru H. — a. Dyligt kan ej intagas.
Zps. Föga intressant.

Spekulant. Af egen erfarenhet kunna vi intyga, att hrr Hjalmar Peterson & C:s s. k. »Nya Fällstol» fullt håller, hvad om densamma utlovas.

Swagsynt. Vi skulle gärna gå eder önskan till mötes, men innehållets rikhaltighet lede naturligtvis, om endast den större, mer skrymmande stilen användes.

Mina. Nej, det hafva de ej, om de vilja efterfölja de enklaste reglerna för publicistisk takt.

Signe W. — a. De efterfrågade numren finnas, ävenså permar.

H — a. Permar för 1888 finnas till ett pris af kr. 1: 25.

Fru Tilda J. o. Fru E. Schultz, som rekviderat Skand. Modetidn., torde insända sina adresser till Iduns expedition.

A. T. Annonsen kostar 1 kr. 50 öre pr gång, som lämpligast öfversändes medels post-anvisning. *Red.*

Innehållsförteckning.

Lotten Wennberg (med porträtt), af »Toto». — Indirekte, af Ave. — Moder och smak, några iakttagelser af Helena Nyblom. — Agathe Hithier, skiss af Pontonnier Pierre. — Nelly Bly (med porträtt). — Ett nationalminne och en Beatriceutställning. — Teater och musik. — Smånotiser från kvinnovärlden. — »Bildning»; en berättelse från Skåne af Jane Germandt. (Forts. och slut.)

Förslag till matordning för veckan 16—22 mars. — Läkareråd. — Pristågor XIII—XV. — Frågor. — Svar. — Breflåda.



Seidel & Naumanns Bicyklar och Tricyklar.

I god konstruktion, solidité, elegans och lättgående öofverträffade. Öfver 200 maskiner på lager i Malmö. Illustrerad priskurant på begäran.

Driftiga agenter sökas i alla städer samt på andra större platser.

Erik Schweder & C:o, Malmö.

[1662]

Generalagenter för Sverige.

(G. 13375)

Stockholms Gasverk

försäljer:

Krossad Kaminkoks

(billigaste och renligaste fasta bränsle för kaminer) å 1: 25 pr hektoliter.

Vanlig Gasverkskoks

å 1: 05 pr hektoliter.

Hemtransport ombesörjes å 15 öre pr hl.

[1661]

Vid **Samuelsbergs hushållsskola**, belägen nära intill Motala, gifves under mars, april och maj månader tillfälle genomgå kurs i kvinnoslöjd, då särskild kurs i såväl enkel som konstväfnad anordnas. Den som så önskar kan få deltaga i hushållsgöromål. Nästa arbetsår tager sin början den 1 augusti och fortgår till den 15 december samt från 15 januari till 1 juni. Förfrågningar ställas till Samuelsbergs Hushållsskola besvaras. Prospekt sändas på begäran.

Samuelsberg, Motala i februari 1890.

Mia Möller, Ulla Holmberg.

Kronor 40,000, 25,000, 15,000, 10,000, 5,000 m. fl. större belopp kunna vinnas genom köp af

Teater-Premie-Obligationer

på Vexelkontoret, Skeppsbron 36, Stockholm.

Pris pr kontant 28 kronor.

Obligationerna säljas äfven på månatliga afbetalningar på följ. vilkor: **En** Obligation erhålles mot 13 inbetalningar af kr. 2: 60 i mån.; **Två** Obligationer mot 13 inbetaln. af kr. 5 i mån.; **Fem** Obligationer mot 16 inbetaln. af kr. 10 i mån.

Tvånne utlotningar årligen: den 1 maj och den 1 november. Fullständig beskrifning sändes mot 10-öres porto.

Hvarje obligation skall **ovilkorligen** utfalla med vinst från **kr. 30 till kr. 40,000.**

[1511]

Vexelkontoret, Skeppsbron 36, Stockholm.

SKRÄDDAREGRÄND 2, Stockholm.

Försälja till billigaste priser alla sorter Höns, Kyckling, Ankor, Gäss, Kalkoner, Fågel, Hummer, Ostron, färsk och rökt Lax, färsk Saltsjöfisk, rysk Kaviar, Elbe-Kaviar, Ljörom, färsk och rökt Renstekar, 1:ma norsk Istersill, norsk Fetsill, Delikatess-sill och Anjovis.

OSTRON, extra fina å 1: 50 pr puss.; vid köp af minst 50 st. är priset 10 kr. pr 100.

Rekvirera pr post, telegraf, telefon.

Telegrafadr.: Wiréns, Stockholm. — 2259 Telef. 396.

RAMLOSA

Min nya priskurant öfver rikhaltiga förråd af alla slags plantskole-artiklar är nu utkommen [1351] och tillsändes franko. Helsingborg i sept. 1889.

N. P. JENSEN

Damer! Sen hit!

Mot 50 öre i frim. fäs fraktfritt ett stort Broderi-album. innehållande en mängd mönster i färgtr. till brodering och virkning samt fl. slags bokstäfver.

[1679] F. A. Källman, Källängen.

Lottsedlar, å 1 kr. st.

å följande gedigna Silfverarbeten. (Vikten cirka 30 kg. = 67 skålp.)

- Kaffekanna (med afsvalningsfat)
- Gräddkanna,
- Sockerask,
- Sockerång,
- 25 Kaffekoppar med fat (af Silfver),
- 25 Kaffeskedar,
- Kaffeskedskorg,
- Kaffebrodskorg,
- Stor Kaffebrika,
- Dryckeskanna
- 1 par Ljusstakar för 5 ljus.

Dragning å ofvanstående pjäser kommer att försiggå den 3 april detta år.

Obs! Ett litet antal Lottsedlar finnes ännu kvar till salu hos mig och de flesta bokhandlare i riket.

C. J. JAKOBSSON, Juvelerare & Guldsmed **SÖDERHAMN.**

[1508]

Henrik Gahns Creolin-, Svafvel-, Karbolsyre- och Tjärtvälv

rekommenderas som erkänt bästa medicinska tvälvar.

Säljes i välförsedda detaljaffärer.

Hvarje tvål är stämplad med vidstående fabriksmärke.

[1642]



EXCELSIOR-TE

Direkt fr. produktionsorten importeradt, oförfalskradt

X CELSIOR T X

KINESISKT TE

med fin arom försäljes i flere utmärkta o. prisbilliga kvaliteter gen. Hrr Specerihandl. En gros lager hos Otto Dahlström & Co.

EXCELSIOR-TE

[1476]

Ägg. Öfverthuns omtyckta Hönsgårds Ägg, fina Löskoknings- o. Matägg. Äggaffären Gallina, Mästersamuelsg. 53, nära Drottninggatan. Allm. Telef. 716.

[1469]

Alingsås hushålls- och språk-undervisningsskola

för unga bildade flickor öppnas den 15 nästa augusti. Prospekt för skolan erhålles på begäran af fru Mathilda Hüttling, Alingsås. [1675]

Pianolektioner

gifves af ett därtill fullt kompetent fruntimmer som genomgått konservatorium i Berlin. Pris 75 öre pr timme. Svar till »B. R.» Iduns byrå. [1682]

Marscher för piano

till salu i bok- och musikhandeln Young, Gen. Lees' Quick marsch 0,75 Zikoff, Turnier marsch 0,50 Heintze, Bröllopsmarsch 0,50 Marsch till hemmet 0,50 [1608]

Glöm ej bort,

att O. Williamson, Borås, säljer prima helylle marinblå Gosstricotkostymer från 3 till 10 års för 3: 50. Priskurant å yllevaror sändes franko.

Stora mansvästar

med armar till 3: 50 pr st. [1673] O. WILLIAMSON, Borås.



Den äkta, världsberömda

»Hjälms-Puts-Pomadan»

tillverkas endast hos oss, och torde köpare tillse, att askarne äro försedda med vår firma Adalbert Vogt & Co.

Underhaltiga och värdelösa efterpningar bör tillbakavisas.

General-Depoter för Sverige: Wilh. Tecktonius, Stockholm. Axel Bergmark & Co., Göteborg. [1606]

Etui- & Portföljfabrik.

Specialaffär

för alla slags mon
teringar.

[1432]

OTTO GILLBERG

Finaste monteringsaffär.

Svensk tillverkning.

Goda varor. Billigt pris. Ferm expedition.

Telefon
4970.

36 & 38
Hamngatan
STOCKHOLM.

Sänd till Norrbro Vexelkontor, Stockholm,

denna och följande 13 månader

endast 2 kr. 60 öre eller ock 5 kr.;

så erhåller ni i förra fallet en och i senare fallet två teaterobligationer, på hvilka Ni redan nästa 1:sta maj kan vinna

40,000 kronor.

[1882]

I Barnängens Förrsäljningsmagasin,

Vesterlånggatan 47, Stockholm.

samt hos hvarje välförsedd detalj-
handlare finnes urval af:

Barnängens Toalett-Tvålar,

såsom Savon Royal, Savon de Bouquet, Savon Opo-
ponax, Savon de Noblesse de Russie m. fl. Syn-
nerligen rekommenderas för sin godhet, dryghet
och billighet: Savon Opoponax i stänger. Vidare

**Barnängens äkta balsamiska
ASEPTINTVÅL,**

den bästa i handeln förekommande tvålsort, be-
redd af allra finaste olja, oundärlig i hvarje fam-
ilj, i synnerhet där barn finnas, enär Barnän-
gens Aseptintvål med fördelarne hos en god tvål
förenar vår Balsamiska Amykos-Aseptins fram-
stående egenskaper.

OBS. Barnängens Aseptintvål har genom sina absolut rena ingredienser vunnit Herrar
Läkares odelade bifall.

Barnängens Vinaigre de Toilette, som fullkomligt kan mäta sig med den berömda
från Societé Hygiénique i Paris; Barnängens Amykos Tandtinktur, det bästa i handeln
förekommande tandmedel; Barnängens Tandpulver, sammansatt endast af för tänderna
välgörande ingredienser och därför erkänt såsom det förnämsta inom sin bransch;
Barnängens Hårkonservator, absolut härläkande och mjällbefriande. Barnängens Sko-
polltur, oundärligt blankningsmedel för damernas skodon. [1669]

I mars månad avslutas lottförsäljningen å

Odelmarks Konstlotteri

Sista försäljningsdagen i landsorten den 21 mars.

Hufvudvinsterna i detta lotteri bestå af originalmålningar till
värde af kronor 3.000, 1.250, 1.000, 800, 750, 500, 450, 300, 250
220, 200.

Dessa hufvudvinster äro ej öfverblifna svårsålda tafflor, utan
särskildt för detta lotteri omsorgsfullt utförda originalmålningar med
ansläende motiver.

Det begränsade, öfverblifna antalet lotter säljes i mån af tillgång
å 1 kr. stycket hos de flesta bokhandlare i riket.

Beställningar pr post torde åtföljas af porto.

Detta tillkännagivande införes endast en gång i denna tidning
och torde af spekulanter klippas ut.

C. E. Fritze's K. Hofbokhandel.

Hufvudkommissionär.

Alla fördelar framför andra sorter!

Allmänt erkänt bästa

Snörlif "La Gracieuse",

såväl i höga som låga former, finnes endast att erhålla hos

Henric Labatt,

Kongl. Hofleverantör,

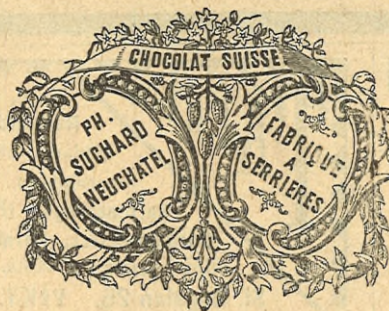
27 Drottninggatan 27

Stockholm.

Obs. Tillsändes, om lifvidden uppgifves i centimeter eller
decimaltum. [1855]

SUCHARD.

18 Guld- och Silvermedaljer. Suchard's Chocolat.



Fabriksmärke.

Erkänt utmärkt kvalitet.
Samtliga Suchard's Chocolader äro
garanterade ren Cacao och socker utan
tillsats.

Suchard's Praliner, Gianduja,
Noisettes, Nougatines och andra
dessertchocolader rekommenderas.

Suchard's Cacaopulver,

Cacao Soluble, ett rent lösligt pul-
ver i bleckburkar på $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ och $\frac{1}{8}$ kilo,
är drygt, välsmakande och närande.
Af Suchard's Cacaopulver får man
100 koppar på $\frac{1}{2}$ kilo. [1842]

Guldmedalj vid Världsutställningen i Paris 1889.

**En synnerligt rikhaltig
samling handarbeten,**

monogram och dräkter m. m. kan erhållas genom att från
Iduns Redaktion, Stockholm, rekvirera hela årgången
af **Skandinavisk Modetidning för 1889** (undant. nr 5
o. 9, som äro utgångna). Årgången, hvilken i sin helhet omfat-
tar tjugufyra 20- å 24-sidiga nummer med 48 kolorerade om-
slagsplanscher, och som förut kostat 8 kronor, säljes nu för
det oerhördt billiga priset af

endast 2 kronor,

som torde insändas medels postanvisning eller i sparmärken.
Härtill torde läggas 60 öre som porto, i fall paketet måste
sändas postledes. [1591]

IDUNS REDAKTION.



**SVARTVIKS
Stärkelse,**

svenskt fabri-
kat, gifver lin-
net, utan att för-
störa det, en
blandande hvit
färg. Till salu
hos alla speceri-
handlande i ri-
ket. [1487]

Angenäm och vederkvickande hvila
efter arbetet erhålles uti

Hjalmar Peterson & C:nis

Nya Fällstol

(gul eller brun)

som äfven kan begagnas som *Fåtölj*,
Chéslong och *Säng* och som erhål-
les fraktfritt mot 10 kr. järnvägssefter-
kraf från *Hjalmar Peterson & C:nis*
Bokhandel, Karlstad. Till förekom-
mande af förvecklingar är vår *Nya*
Fällstol alltid stämplad på de båda
kortstyckena som uppbara armstöden
med vår firma *Hjalmar Peterson &*
C:ni, Karlstad. [1548]

**Den
Absoluta Fläck-Uttagaren.**

Frisbelönt.

Tillverkad af Professor Parret af det i
Chili förekommande såprädets bark.
Den borttager fett-, olje- och tjärfläckar
m. m. ur alla sorters tyger och är det
bästa medel att alltid hålla sina kläder
(vare sig af ylle eller siden), mattor m.
m. snygga, samt lemnar aldrig en ring
efter sig på tyget, såsom vid begagnan-
det af benzin, sprit, ammoniak, ether etc.
Det enda medel af detta slag, som
någonsin erhållit medalj.

Ar äfven utmärkt för rengöring af
glacehandskar.

Säljes i askar å 75 öre i nedanstå-
ende parfymbutiker:

Herr C. F. Dufva, Drottningg. 41.
Fru Elin Edlund, Drottningg. 63 A,
Jönköpingsmagasinet, Regeringsg. 38,
Fru Antoinette Nording, Biblioteksg. 11,
Frkn Louise Blomberg, Vesterlångg. 39,
samt i parti hos

H. K. NORDGREN,

Klarbergsgatan 35, Stockholm.
Ende partiförsäljare för Skandinavien.
Återförsäljare i landsorten antagas.
Profask expedieras mot postförskott.
[1631]



3:50 duss., 3:50 duss., 3:50 duss.
Etsade Glas och Sejdlar, passande till presen-
ter, hos **Aug. Vogels** Konstglasliperi,
Fredsgatan 30. Allm. Telef. 47 97.
[1627]

Bal-Strumpor

af silke och bomull

i

**K. M. Lundbergs
Bosättningsmagasin**

Nr 7 Storkyrkobrinken Nr 7.
[1614]

Hänvisen till annonserna i Idun, erhållen i billigaste pris — enligt öfverenskommelse mellan Redaktionen och de flesta af Iduns annonsörer.